Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | 27 март 1973 йил, сешанба | № 72 (15.546). | Баҳоси 2 тийин.

ХАЛҚ НАЗОРАТИ

«Халқ контроли органлари Совет социалистик демократияси системасида муҳим ўрин олади. Ҳозирги вақтда миллионларча ишчилар, колхозчилар, хизматчилар бу органларнинг ишида қатнашмоқдалар. Партия кенг омманинг доимий ва амалий таъсирчан контроли тўғрисидаги ленинча ғояларни оғишмай амалга ошириш ҳақида бундан буён ҳам ғамхўрлик қилаверади», деб таъкидлади КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев Марказий Комитетнинг партия XXIV съездига Ҳисобот докладида.

Куни кеча Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети томонидан Тошкентда чақирилган халқ контроли органлари активи-йиғилиши коммунистик қурилиш вазифаларини изчиллик билан бажариш, КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленуми (1972 йил) ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Х пленуми қарорларини амалга оширишни назорат қилиб бориш соҳасида халқ контроли органлари фаолиятини янада кучайтириш шиори остида ўтди. Актив йиғилишида халқ контроли органлари партия ташкилотлари раҳбарлигида партия ва ҳукумат Директиваларининг бажарилишини изчиллик билан назорат қилиб бораётгани, унинг ижтимоий актив кучга айланганлиги алоҳида қайд этилди. Ўтган йилнинг ўзида халқ контроли комитетлари халқ хўжалигининг турли тармоқларида 38 мингдан ортиқ рейд ва текширишлар ўтказдилар. Халқ контроли группалари ва постлари ишлаб чиқариш кучларидан унумли фойдаланиш, тежаб-тергаб иш юритишда партия ташкилотларининг энг яқин кўмакдоши бўлиб қолдилар.

Республика халқ контроли органлари сафида 300 мингдан кўпроқ назоратчи бор. Булар илғор ишчи, колхозчи, зиёлиларнинг вакиллари ва меҳнат ветеранларидир. Улар партия ва совет органларига давлат интизоми ва социалистик қонунчиликни мустаҳкамлашда яқиндан ёрдам кўрсатмоқдалар. Сирдарё, Самарқанд, Тошкент, Хоразм, Андижон областлари халқ назоратчиларининг иши айниқса ибратли бўлмоқда. Уларнинг актив иштироки билан халқ хўжалигининг турли соҳаларида нобудгарчилик ва халқ мулкини талон-торож қилиш каби иллатларни келтириб чиқарадиган сабаблар таг-томири билан йўқотилмоқда, кўплаб ишлаб чиқариш резервлари хўжалик оборотига киритилмоқда. Уларнинг хайрли иши шарофати халқ хўжалигининг ҳамма соҳаларида сезилиб турибди.

Актив йиғилишида шу билан бир қаторда халқ контроли органлари ишида бир қанча жиддий камчиликлар ҳам борлиги кўрсатиб ўтилди. Халқ назоратчилари ишлаб чиқариш резервларидан унумли фойдаланиш, тежамкорлик ва иқтисод қилиш режимини амалга ошириш, шунингдек хўжасизлик, кўзбўямачилик, халқ мулкини талон-торож қилиш каби иллатларга қарши ҳамма ерда бирдай зарур даражада кураш олиб бораётирлар, деб бўлмайди. Айрим область, шаҳар ва район халқ контроли комитетлари кўпинча ўз кучларини иккинчи даражали юмушларга сарфламоқдалар, камчиликларни ва уларни келтириб чиқарадиган сабабларни тугатиш учун қатъият билан киришмаётирлар. Халқ контроли группалари ва постларига ҳамма вақт ҳам малакали раҳбарлик қилмаётирлар. Бу эса кўпгина группалар ва айниқса постлар ташаббускорлигининг сусайиб кетишига, уларда коллектив иши учун жавобгарлик ҳисси камайиб кетишига сабаб бўлмоқда.

КПСС Марказий Комитети декабрь Пленуми (1972 йил) ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Х пленуми халқ контроли органлари зиммасига мавжуд камчиликларни тезроқ тугатиш, ўз ишини такомиллаштириб бориш, назоратнинг самарадорлигини кучайтириш каби муҳим вазифаларни қўйган. Улар КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошириш — ҳар бир корхона, қурилиш, ҳар бир колхоз ва совхознинг давлат план топшириқларини ўз вақтида бажаришига, меҳнат унумдорлиги ва ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишга эришиш учун курашни янада авж олдирмоқлари лозим. Деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни тобора кўпайтириш учун халқ назоратчиларининг фаолиятини янада кучайтириш зарур.

Халқ контроли органларидан партия ва ҳукуматнинг савдо-сотиқ, умумий овқатланиш корхоналари, болалар ҳамда даволаш муассасалари, аҳолига маиший хизмат кўрсатиш ташкилотлари ишини янада яхшилаш тўғрисидаги кўрсатмаларининг бажарилишини мунтазам назорат қилиб боришлари, бу муҳим ишни ҳамиша диққат марказида тутишлари талаб қилинади. Улар сансалорлик, меҳнаткашларнинг талаб ва эҳтиёжларига эътиборсизлик билан қараш каби иллатларга қарши кескин кураш олиб боришлари зарур. Энг муҳими, халқ контроли органлари ишида расмиятчиликка йўл қўймаслик, халқ назоратчиларининг активлигини мунтасил ошира бориб, уларни жанговар ишларга сафарбар этмоқ, назоратнинг самарадорлигини таъминламоқ керак.

Халқ назоратчилари мавжуд камчиликларни ўз вақтида аниқлайдилар, маҳсулот ва хом ашёдан тежаб-тергаб фойдаланишни мунтазам текшириб борадилар. Шу сабабли хўжалик ва партия ташкилоти раҳбарлари улар бошлаган ташаббусни ҳар доим қўллаб-қувватлашлари, камчиликларни тугатишда ёрдам беришлари лозим. Ана шундагина назоратнинг самарадорлиги таъминланади, халқ назоратчиларининг обрў-эътибори ортади.

Афсуски, халқ контроли группа ва постларига яқиндан ёрдам кўрсатмаётган, назоратчилар аниқлаган хато ва камчиликлар ҳақидаги сигналларни натижасиз қолдираётган хўжалик раҳбарлари ҳали ҳам учраб туради. Яқинда Амударё районидаги «Ленинизм» колхози халқ контроли группаси 30 гектар ердаги шолининг ҳисобга киритилмаганини аниқлаган ва бу масалани колхоз правлениеси муҳокамасига тавсия этган эди. Афсуски, колхоз раиси Матсафоев халқ назоратчиларининг ташаббусини қўллаб-қувватлаш у ёқда турсин, аксинча бу ишни бости-бости қилишга уринди, халқ контроли группасининг раиси — софдил, принципиал коммунист Матёқубовга туҳмат қилиб, уни қоралади, ҳаққоний танқидни бўғмоқчи бўлди.

Халқ контроли органларига мунтазам раҳбарликни таъминлаш, назоратнинг янада оммавий бўлишига, янада самарали бўлишига эришиш область, шаҳар, район партия комитетларининг, ҳар бир бошланғич партия ташкилотининг муҳим вазифасидир. Улар ҳар бир халқ контроли комитети, группа ва постларини ўзларининг энг яқин ва ишончли ёрдамчиси сифатида ҳис қилмоқлари, улар бошлаган фойдали ташаббусларни қўллаб-қувватлашлари зарур. Халқ контролининг кучи унга партиявий раҳбарликни таъминлашдадир.

КПСС XXIV съезди тарихий қарорларини амалга оширишда, тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи учинчи йили планларини муваффақиятли бажаришда халқ контроли органларининг фаолиятини янада кучайтирайлик.

Л. И. БРЕЖНЕВ ГФР ЭЛЧИСИНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев 26 мартда Германия Федератив Республикасининг СССРдаги элчиси У. Замни қабул қилиб, у билан дўстона суҳбатлашди. Элчи Л. И. Брежневга ГФР федерал канцлери В. Брандтнинг шахсий мактубини топширди.

Суҳбатда КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. И. Блатов, СССР Ташқи ишлар министрлиги коллегиясининг аъзоси А. П. Бондаренко, ГФРнинг СССРдаги элчихонаси маслаҳатчиси Г. Алекси ҳозир бўлдилар.

ХУШ-ХАБАРЛАР

ҚОРАКЎЛ. Пахта тозалаш заводининг барча 600 ишчиси 21 апрелда коммунистик шанбаликда қатнашади. Завод коллективи шу куни 90 тонна тола ва икки тонна линт ишлаб чиқаришга сўз берди. Шу куни тайёрланадиган маҳсулотнинг ўндан бир қисми тежаб қолинган пахтадан ишлаб чиқарилади.

●

ҚАРШИ. Область пахта тайёрлаш тресті Намангандан 1500 тонна оғирликдаги «посилка» олди. Бу Қарши дашти хўжаликлари учун мўлжалланган вилтга чидамли «Тошкент-3» уруғининг дастлабки туркумидир.

●

ШАҲРИСАБЗ. 35-автобаза коллективи ишлаб чиқариш маданияти кўригини эълон қилди. Барча цехларда иш ўринлари меҳнатни илмий ташкил этишнинг олдиндан тайёрлаб қўйилган планига мувофиқ жиҳозланмоқда, ускуналар бўялмоқда, кўргазмали агитация воситалари янгиланмоқда. Белгиланган барча тадбирларни биринчи бўлиб бажарган вулканизаторлар ва «моторчилар»нинг меҳнат унумдорлиги ошди.

●

ОЛМАЛИҚ. Олмалиқ сут заводида ўрнатилган янги ускуна сутни қоғоз пакетларга солиб чиқаришга киришишга имкон беради. Бу маҳсулот кончи, химик ва металлургларнинг махсус овқатланиши учун мўлжалланган; шунингдек у шаҳар мактаблари ва болалар боғчаларига ҳам юборилади. Корхона йил охирига қадар бир миллион пакет сут ишлаб чиқаришни белгиламоқда. Шиша банка ўрнига қоғоз пакетлар ишлатилиши 17 минг сўм иқтисодий самара беради.

(ЎзТАГ).

БЕДА ВА МАККАЖЎХОРИ ЭКИШ ҚАНДАЙ БОРМОҚДА

Республика областларида беда ва маккажўхори экишнинг бориши тўғрисида шу йил 26 мартга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — областлар; иккинчи стун — беда экилган майдон (гектар ҳисобида), учинчи стун — топшириққа нисбатан процент ҳисобида, тўртинчи стун — маккажўхори экилган майдон (гектар ҳисобида); бешинчи стун — планга нисбатан процент ҳисобида.

Сирдарё	21646	88,3	5313	32,4
Сурхондарё	7200	83,7	2200	22,1
Тошкент	11677	70,3	6464	25,8
Фарғона	9986	69,8	3828	16,5
Андижон	7991	67,1	3817	42,5
Қашқадарё	7601	55,0	862	7,2
Самарқанд	8426	44,3	542	2,8
Наманган	4186	40,3	2410	14,9
Бухоро	5251	39,8	1435	8,5
Хоразм	1138	22,7	—	—
ҚҚ АССР	983	6,5	—	—
Республика бўйича:	86085	56,5	26871	15,3

ҒАЛЛАКОРЛАР МАРРАСИ

НАМАНГАН. (**«Совет Ўзбекистони» мухбири**). Партия ва ҳукуматимизнинг дон етиштиришни кўпайтириш тўғрисидаги қарорига амалий иш билан жавоб бераётган область ғаллакорлари беш йилликнинг ҳал қилувчи учинчи йилида ўз зиммаларига янада улкан мажбуриятлар олдилар. Улар бу йил дон етиштиришни бултургига қараганда 2,4 баравар ёки 66400 тоннага кўпайтиришга бел боғлашди. Бунинг учун дон етиштиришнинг муҳим резерви — маккажўхори майдони кенгайтирилмоқда. 1973 йилда шу мақсад учун ажратилган ер икки баравардан зиёд қилиб белгиланди. Бошқача қилиб айтганда бу йил 7 минг гектар майдонга маккажўхори экилади. Унинг 2200 гектари алмашлаб экишга киритилган майдонларга жойлашади. Шунингдек, 8 минг гектар ерга силосбоп маккажўхори беда билан аралаштириб экилади.

Яқинда Поп районидаги «Москва» колхозида шу мақсадни муваффақиятли амалга оширишга бағишланган кўргазмали семинар ўтказилди.

Кўргазмали семинардан сўнг амалий машғулот ўтказилди.

ИЛҒОР ЧОРВАДОРЛАР

Фориш райони бўйича ўстиришга энг кўп қўзи қолдириш мажбуриятини олган ферма бошқарувчилари ва бош чўпонлар.

Ферма бошқарувчилари
Ильич номли совхоздан —
Урозхон ИЛЕСОВ,
Шамиддин МУҲИДДИНОВ.

• • •

«Чимқўрғон» совхозидан —
Полжон МАВЛОНОВ.

• • •

«Арнасой» совхозидан —
Акимбой ЖОҚИББОЕВ.

• • •

«Фориш» совхозидан —
Қўзибоқар ОҚИЛБЕКОВ.

• • •

Киров номли насчилик заводидан —
Искандар ЁҚУБОВ,
Мухтор ЖЎРАЕВ.

• • •

Бош чўпонлар
«Фориш» совхозидан —
Гулбиби ХЎЖАМЕРОВА,
республикада хизмат кўрсатган чорвадор
Аҳмад НАҲАЛОВ.

• • •

Киров номли насчилик заводидан —
Мамаражаб ЖЎРАЕВ,
Мўмин РАҲИМОВ.

• • •

«Қизилкум» совхозидан —
Холмурод ШАВҚАРОВ,
Бурхонбек СУЛТОНБЕКОВ.

• • •

«Чимқўрғон» совхозидан —
Сейдоли ТУРЛИБЕКОВ,
Товбой СУННАТОВ,
Турсунқул МОЛДАБОЕВ.

• • •

«Арнасой» совхозидан —
Сайилхон УТАВЛИЕВ.

Избоскан районидаги «Партия XX съезди» колхозида совлиқлар кўпроқ эгиз-эгиз қўзилай бошлади. Хўжаликда бу йил ҳар 100 бош совлиқдан 124 тадан соғлом қўзи олишга аҳд қилинган. Колхозда чорвадорларга маданий хизмат кўрсатиш яхши ташкил этилган. Саломатлик пункти, кўчма дўкон ва концерт бригадалари чўпонлар хизматида. Суратда: ҳар 100 бош совлиқдан 135 тадан қўзи олиш учун курашаётган социалистик мусобақа ғолиби Жумаш Йўлбарсов отарда.

Р. Ашуров фотоси, (ЎзТАГ).

МУҲИМ ДАВР

✦ Бир йилда қўйлар сони 70 минг бош кўпайтирилади.

✦ Ўстиришга 114 минг қўзи қолдирилади. 3.402 тонна гўшт тайёрланади.

✦ Давлатга 150 минг дона қоракўл тери етказиб берилади, терининг асосий қисми юқори сортга топширилади.

✦ Енгил саноатга 1.187 тонна жун армуғон этилади.

✦ 2 миллион дона тухум жўнатилади.

Районимиз чорвадорларининг 1973 ҳал қилувчи йилдаги вазифалари шулардан иборат. Ундан ташқари катта майдонларга арпа, буғдой экилди, маккажўхори ерлари кенгайтирилди, лавлаги ва бошқа озуқабоп экинлар экиш, умуман ҳосилдорликни кўтариш йўли билан ҳар йилдагидан кўп ва юқори сифатли озуқа тайёрлаш режалари белгиланди.

Социалистик мажбуриятлар қандай бажариляпти? Чорвадорларимиз дастлабки ғалабани қўлга киритдилар. тайёрлов ташкилотларига пландаги 370 тонна ўрнига 582 тонна бўрдоқи ва сўқим гўшти етказиб бериб, биринчи квартал топшириғини ошириб бажардилар. Қорамолчилик ривожлантириляпти. Бу йил 2400 центнер сут етиштирилиши керак.

Районимизда қўйчилик асосий тармоқ ҳисобланади. Йил бошида хўжаликларимизда 309 минг бош қўй бўлган. Уларни қишловдан бехатар олиб чиқдик. Ҳозир энг масъулиятли кунлар бошланди, совлиқлар ёппасига қўзилаяпти. Район партия, совет ташкилотлари, қишлоқ хўжалик органлари бунда нималарни назарда тутяпти? Қўзилатишни ташкилий жиҳатдан уюшқоқлик билан ўтказиш бош масала қилиб қўйилди.

Қўзиларни кўпроқ ўстиришга қолдириш биринчи даражали вазифадир. Келгусида гўшт, сут, қоракўл тери, жун етиштиришни кўпайтириш кўп жиҳатдан шунга боғлиқ. Илгари активлар билан маслаҳатлашиб, ўстиришга 61.600 та қўзи қолдирамиз деган эдик. Кейинчалик резервларни ҳисоблаб чиқиб 114 минг қўзини ўстиришга қолдиришни лозим топдик. Ҳамма хўжаликларимиз шу асосда қайта мажбурият қабул қилди.

Қоракўлчиликда яна бир муҳим масалага эътибор бериляпти. Ўстиришга қолдириладиган 114 минг қўзининг камида 100 минги урғочи бўлмоғи шарт. Шунинг учун урғочи қўзиларни тери учун сўйишни тақиқлаб қўйдик. 14 минг эркак қўзилар ҳам соғлом бўлиши лозим. Бунда саралаш усулига алоҳида аҳамият берилади.

Қўзилатишда Ильич номли совхоз олдинда боряпти. Бу хўжаликнинг 42 ярим минг қўйи бор, шундан 26 ярим минги совлиқ. Йил охирида фермаларда 52 минг 500 бош қўй қолиши керак. Айни кезда қоракўл тери тайёрлаш плани бажарилиши лозим.

Бунинг учун совхоз ҳар 100 совлиқдан 150 тадан қўзи олиши, ўстиришга ўтган йилгидан икки баравар кўп қўзи қолдириши керак. Шунда 400 тонна гўшт, кўплаб жун тайёрлаш, бир миллион сўм соф фойда олиш топшириғини бажаришга замин яратган бўлинади.

Совхоз меҳнат аҳлининг сўзи билан иши бир. Коммунист Ҳ. Эсонқулов директорлик қилаётган Киров номли насилчилик заводида ўстиришга 21 мингта, Б. Мўлдабеков раҳбарлик қилаётган «Чимқўрғон» совхозида олдин кўзда тутилган 8.900 бош ўрнига 18.500 та қўзини ўстиришга қолдириш лозим топилди. Шунга яраша маълум чоралар кўриляпти.

Қиш соз ўтди, баҳор эрта келди, яйловларда ўт яхши ўсяпти. Бу йил ўстиришга кўп қўзи қолдирган чорвадорлар ютади. Шу ўринда «Қизилқум» совхозининг бош чўпони Тостой Бертановнинг сўзини келтираман.

— Илгари қўзиларнинг 60 процентини ўстиришга қолдирмоқчи эдим, — деди у, — кейин шароитни ҳисобга олиб камида 90 процентини қолдиришни лозим топдим, бирорта урғочи қўзини терига сўйдирмайман.

Ҳамма бош чўпонлар ана шундай оширилган мажбуриятлар олиб, амалда бажаряпти. Шу совхоздан Холмурод Шавқаров, Хайрулла Абдуллаев, Бурхонбек Султонбеков, «Чимқўрғон» совхозидан Сейдоли Турлибеков, Товбой Суннатов, Турсунқул Молдабоевлар ҳам ҳар 100 совлиқ ҳисобига камида 90-100 та қўзини ўстиришга қолдириш мажбуриятини олишди.

Район партия комитети ва район ижроия комитети ўстиришга ҳар қачонгидан кўп қўзи қолдириш чораларини кўрмоқда. Қўзилатиш бошлангандан буён бу масала район партия комитетининг бюро мажлисида муҳокама қилиб бориляпти, хўжалик раҳбарлари, бош чўпонлар, чорвачилик мутахассисларининг таклиф-мулоҳазалари эшитилди. Социалистик мусобақа шартларининг қандай бажарилаётгани кўздан кечирилди. Кўпчилик совхозларимизда қўзилатиш ғоят уюшқоқлик билан ўтказиляпти. Аммо айримларида камчиликларга йўл қўйиляпти. Булар нималардан иборат? Коммунистлар қўзилатишнинг тақдири ҳал қилинаётган жойларда камроқ кўриняпти, авангардлик бурчини кўнгилдагидек ўтамаяпти. Социалистик мусобақанинг якуни мунтазам эълон қилиб борилмаяпти, ҳисоб-китобда баъзи чалкашликларга йўл қўйиляпти. Буларнинг ҳаммасини қаттиқ қораладик.

Илғорларни рағбатлантириш керак. Айни кезда партия ташкилотлари уларнинг иш услубини пропаганда ва агитациянинг энг таъсирчан форма ҳамда методлари орқали оммалаштиришлари лозим, токи бугун бир киши ёки бир нечта бош чўпонлар эришган муваффақият эртага ҳамманинг мулкига айлансин. Шуни назарда тутиб, фермалар ва отарларга агитаторлар, сиёсий ахборотчилар юбордик, пропагандистларнинг эътиборини ҳам шу масалага қаратяпмиз. Қўзилатишни муваффақиятли ўтказишда халқ контроли органларининг ходимлари самарали ишлар олиб боряпти.

Қўзилатишни қисқа фурсатда соз ўтказамиз, давлат планларини ҳамма турлари бўйича тўла ва ошириб бажарамиз, энг муҳими ўстиришга ҳар йилдагидан кўп қўзи қолдирамиз.

С. ЕСИМОВ,
Фориш район партия комитетининг биринчи секретари.

РЕЗЕРВЛАРНИНГ ҲАММАСИ— БЕШ ЙИЛЛИККА ХИЗМАТ ҚИЛСИН

Резервларнинг ҳаммасини халқ хўжалигига хизмат қилдиришдан иборат жуда муҳим вазифа халқ контроли органлари активларининг 26 мартда Тошкентда ўтказилган республика кенгашининг диққат марказида турди. Кенгашда район, шаҳар, область ва республика комитетларининг ходимлари ва активлари, халқ контроли группаларининг раислари, министрликлар ва идораларнинг раҳбарлари, область партия комитетларининг иккинчи секретарлари, партия, совет, касаба союз ва комсомол органларининг вакиллари, матбуот ходимлари қатнашдилар.

Кенгаш иштирокчилари партия XXIV съездининг қарорларини муваффақиятли амалга оширишга, беш йилликнинг учинчи йили планларини ва қабул қилинган социалистик мажбуриятларни бажаришга кўмаклашмоқ учун контролнинг барча формаларидан — рейдлар, оммавий текширишлар ўтказиш, кўриклар ўтказиш формаларидан фойдаланиш зарурлиги тўғрисида гапирдилар. Сўзга чиққанларнинг кўпчилиги ҳозирги кўклам дала ишларининг масъулиятли босқичида — халқ назоратчилари пахта, дон ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил олиш учун замин тайёрлашда партия ташкилотларига ҳар томонлама кўмаклашишлари лозимлигини уқтириб ўтдилар.

КПСС Марказий Комитети 1972 йил декабрь Пленумининг, Ўзбекистон Коммунистик партияси Х пленумининг қарорлари ва республика Халқ контроли органларининг вазифалари тўғрисида йиғилишда Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитетининг раиси Н. Маҳмудов доклад қилди. Ўзбекистон халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1973 йилги давлат плани ҳамда беш йилликнинг учинчи йилида саноат, транспорт, алоқа ва капитал қурилиш соҳасида белгилаб қўйилган топшириқларни муддатидан олдин бажариш тадбирларининг амалга оширилиши тўғрисида Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари С. К. Зиёдуллаев доклад қилди. 1973 йилда республикада қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини янада ривожлантириш чоралари тўғрисида Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Г. А. Габриэльянц доклад қилди.

Кенгашда СССР Халқ контроли комитети ташкилий бўлимининг мудири А. А. Тужиков нутқ сўзлади.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов йиғилишда сўзлаган нутқида XXIV съезднинг қарорлари ва КПСС Марказий Комитети 1972 йил декабрь Пленумининг қарорлари муносабати билан халқ контроли органлари олдида турган энг муҳим вазифаларни айтиб берди.

Кенгаш ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюроси аъзолари В. Г. Ломоносов, Н. М. Матчонов, Т. Н. Осетров, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюроси аъзолигига кандидат Г. М. Орлов иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

БАЙРАМ ҚУТЛОВИ

26 мартда Тошкент тўқимачиларининг Маданият саройи шаҳар жамоатчилигининг вакиллари «СССР — Бангладеш» дўстлик жамияти республика бўлимининг активлари билан лиқ тўлди. Улар Бангладеш Халқ Республикаси эълон қилинганлигининг икки йиллигини нишонлаш учун бу ерга тўпланишди.

Йиғилиш қатнашчилари дўст мамлакат халқига янги турмуш қуришда тинчлик тараққиёт учун курашда янги муваффақиятлар тиладилар. Мустақиллик куни муносабати билан Бангладеш ва Совет Иттифоқи халқлари ўртасида дўстлик жамиятига йўлланган табрикномада ана шундай истак изҳор этилди. (ЎзТАГ).

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ДЕЛЕГАЦИЯСИ КОЛУМБИЯДА

БОГОТА. 26 март. (ТАСС). СССР Олий Совети Миллатлар Совети Раисининг ўринбосари В. Е. Лобанок бошчилигида Колумбия бўйлаб сафар қилиб юрган СССР Олий Совети делегацияси Картахена шаҳрини бориб кўрди.

Совет Иттифоқидан келган меҳмонларни шаҳар мэри Хуан Аранго ва бошқа расмий кишилар кутиб олишди.

Делегация Картахенанинг диққатга сазовор жойлари билан танишиб чиқди. Делегация шарафига ўтказилган қабул маросимида Колумбия парламентининг аъзолари ва маҳаллий ҳукумат вакиллари ҳозир бўлдилар.

ШИЖОАТ

Андижон сув омбори қурилишида

Андижон сув омбори тўғони қурилишида социалистик мусобақа тўлқини кенг қулоч ёйди. Гидро қурувчилар ўз қалби, ўз юрагининг ҳароратини қурилиш ишига бағишлаяпти. Улар донгдор тўқувчиларнинг ватанпарварлик чақириғига биринчилар қаторида қўшилдилар. Тошкентлик ва марғилонлик тўқувчиларнинг республикадаги барча меҳнаткашларга ёзган мактуби ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг ушбу мактуб ҳақидаги қарори «Андижангидрострой» бошқармасининг барча участка ва бригадаларида қизғин маъқулланди.

Ишда ўрнак кўрсатиб келаётган гидро қурувчилар шахсий мажбуриятлар олишди. Бетон ётқизиш, тош қўпориш, монтаж қилиш ишлари суръатини тезлаштиришга тааллуқли бир қатор тадбирлар ишлаб чиқилди. 1973 йилнинг ҳар бир кунини зарбдор меҳнат кунига айлантириш режалари тузилди. Бу йил Қорадарёни тўсиб, унинг сувини ташлама иншооти орқали оқизиш, бош тўғонга 300 минг куб метр бетон ётқизиш, йилига 570 минг куб метр бетон қоришмаси берадиган заводни тўла ишга тушириш, йиллик қурилиш-монтаж планини 25 декабрга бажаришга қарор қилинди. Бошқарма коллективи Туямўйин гидроузели қурувчиларини мусобақага чақирди.

Ана шундай қутлуғ ният билан ҳозир қурувчилар астойдил меҳнат қилишмоқда. Бетон заводи кунига 250-300 куб метр қоришма тайёрлай бошлади. Камолиддин Мамиров, Йўлдош Мамадалиев бошлиқ смена ишчилари тўғонга бир кунда 150-200 куб метргача бетон етказиб бермоқда. Корхона ҳали ҳеч қачон бундай юксак кўрсаткичга эришмаган эди.

Ҳозир иншоотда бетон ётқизиш ишлари ғоят юришиб кетди. Баландлиги 115 метр бўладиган сув омбори тўғони қаддини рослай бошлади. Сув ўтказиш иншоотининг айрим элементлари дарё ўзанидан 18-20 метр баланд кўтарилди.

Виктор Николаевич Фофанов раҳбарлик қилаётган қурилиш-монтаж бошқармаси участкасида кўчма Қизил байроқ ҳилпираб турибди. Бу — бошқармада иш кўнгилдагидек ташкил этилганидан нишона. Бу ерда ҳар бир гидро қурувчи ўзаро мусобақага қўшилган. Улар иш вақтининг бирон дақиқасини ҳам бекор ўтказишмайди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг X пленуми қарорларидан руҳланган ва республикамиз илғор тўқувчиларининг ватанпарварлик ташаббусига қўшилган бошқарма коллективи 1973 йил планини муддатидан илгари бажаришга қарор қилди. Йилнинг ўтган ойларида пландан ташқари бир неча минг куб метр бетон ётқизилди.

Январь, февраль ойларида Кампирровотда қаттиқ совуқ бўлди. Шундай бўлса ҳам қурувчилар ишни бўшаштирмадилар. Йиллик планни 160 процент бажарган «Электросибмонтаж» тресті, 300 процентга етказиб уддалаган «Казмонтажавтоматика» тресті, 140 процент адо этган «Узбексвязь» тресті коллективлари ҳам мардонавор меҳнат қилиб, юксак марраларни эгалламоқдалар.

Гидро қурувчиларнинг яқинда очиқ партия йиғилиши бўлиб ўтди. Унда социалистик мусобақанинг бориши муҳокама қилиниб, 1973 йил вазифалари белгилаб олинди. Қурилишдаги камчиликлар ҳақида жиддий гаплар айтилди. Бултур «Андижангидрострой» бошқармаси бўйича қурилиш-монтаж ишлари плани бажарилмади. Бош тўғон пойдеворига 158,5 минг куб метр ўрнига 128 минг куб метр бетон ётқизилди. Иккинчи, учинчи қурилиш-монтаж бошқармаларида ҳам йиллик планлар бажарилмади.

Бунга сабаб шуки, бетон ётқизиладиган жойда ҳароратни нормал сақлаш мақсадида қурилган чодирларни монтаж қилиш иши чўзиб юборилди. Совутиш станцияси вақтида тайёрланмади. Бунинг устига пўлат арматуралар етишмади.

Гидро қурувчилар йиғилишида ана шундай камчиликларни бартараф этиб, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг X пленуми қарорларини амалга ошира бориш ва социалистик мусобақа байроғини янада баланд кўтариш тадбирларини белгилаб олдилар.

М. РАҲИМОВ,
УзТАГнинг Андижон область мухбири.
А. ҚУРОНБОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЯНГИ РЕЗЕРВЛАР

СССР ТАЙЁРЛАШ МИНИСТРЛИГИ КОРХОНАЛАРИ ВА ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

КПСС Марказий Комитетининг 1972 йил декабрь Пленуми қарорларидан илҳомланган СССР Тайёрлаш министрлиги корхоналари ва ташкилотлари системасининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари 1973 йилги халқ хўжалик планини барвақт бажариш учун қўшимча имкониятларни излаб топдилар ва қуйидаги социалистик мажбуриятларни ўз зиммаларига оладилар:

Уруғликнинг юқори сифат билан тайёрланиши ва уни баҳорги ва кузги экиш районларига ташиб берилиши таъминланади.

Элеватор, дон омбори, дон сушилкаси, автомобиль ҳамда вагон тарозиси ва бошқа объектлар капитал ремонти барвақт ва юқори сифат билан бажарилади, янги ҳосил донини қабул қилувчи техника базаси белгиланган муддатдан 10 кун аввал тайёрлаб қўйилади, ғалла тайёрлаш бошлангунча ишлаб чиқаришдан ажратган ва ажратмаган ҳолда камида 75 мингта малакали ишчи тайёрланади.

Шахтавий дон сушилкалари донни газ-рециркуляцион қуритиш методига ўтказиб реконструкция қилинади, бунинг натижасида қувватларнинг умумий ўсиши соатига 1550 тоннагача етиши таъминланади.

Колхоз ва совхозлардан келтирилаётган бутун ғаллани кеча-кундуз бетўхтов қабул қилиб олиш, жойлаштириш ва ишлаб чиқиш ҳамда унинг тўла сақланиши таъминланади.

Ун ва омухта ем тайёрлаш халқ хўжалик плани 27 декабргача, крупа тайёрлаш 30 декабргача бажарилади. Ун, крупа ва омухта ем тайёрлаш ўсишининг камида 90 проценти меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига таъминланади. Технология процессларини такомиллаштириш ва хом ашёдан фойдаланишни яхшилаш натижасида пландан ташқари камида 350 минг тонна олий нав ун тортилади.

Маҳсулот таннархини арзонлаштириш ва оборот харажатларини камайтириш йўли билан пландан ташқари камида 30 миллион сўмлик фойда олиниши таъминланади.

28 декабргача капитал маблағ ва қурилиш-монтаж ишлари плани бажарилади. Ишга тушириладиган элеватор, тегирмон, крупа ва омухта ем заводлари қурилиши тўғрисида алоҳида ғамхўрлик қилинади. Янги ишлаб чиқариш қувватларини ўзлаштириш норматив муддатлари қисқартирилади.

Илғор технология, ишлаб чиқариш процессларини механизациялаш ва автоматлаштиришни жорий этиш йиллик плани 1 декабргача, янги ускуна, машина ва асбоб намуналарини яратиш, синаш ва жорий этиш плани 15 декабргача бажарилади.

Камида 1 процент ёқилғи ва камида 2 процент электр энергия тежалишига эришилади.

СССР Тайёрлаш министрлиги системасининг ходимлари тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи учинчи йилини меҳнатда юксак ютуқлар билан нишонлаш учун бутун куч, билим, тажриба ва ғайратимизни аямаймиз. КПСС XXIV съезди қарорларини бажаришга қўшадиган ҳиссамизни кўпайтирамиз, деб Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети билан Совет ҳукуматини ишонтирадилар.

Социалистик мажбуриятлар корхона ва ташкилотлар коллективларида қабул қилинган ҳамда СССР Тайёрлаш министрлиги коллегияси билан қишлоқ хўжалиги ва тайёрлаш ишчилари ҳамда хизматчилари касаба союзи марказий комитети президиумининг кенгайтирилган қўшма мажлисида маъқулланган.

Чирчиқдаги «Ўзбекхиммаш» заводи машинасозлари тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи йилида юксак мажбуриятлар олишган. Заводнинг механика-йиғув цехи коллективи социалистик мусобақада олдинда боряпти. Улар «Йиллик топшириққа қўшимча 12 та турбомашина ишлаб чиқарамиз!» деб аҳд қилишган. Суратда: цехнинг илғор ишчиси Абдутолиб Мирзаев.

Р. Шамсуддинов фотоси. (ЎзТАГ).

ШАХТЁРЛАР РЕЖАСИ

Шарғун кўмир кони шахтёрлари Бутуниттифоқ коммунистик шанбалик кунида зарбдор меҳнат вахтасида ишлашга қарор қилдилар. Корхонанинг цех ва участкаларида бўлиб ўтган йиғилишларда ана шу фикрга келинди. 21 апрелда кончилар одатдаги кундагидан 50 тонна кўп, яъни 450 тонна кўмир қазиб чиқаришга ваъда бердилар.

Кончилар посёлкасининг бошқа ишлаб чиқариш коллективлари ҳам москвалик автозаводчилар ташаббусини қўллаб-қувватламоқдалар. Шарғун қурилиш бошқармасининг ишчилари, 104-автобаза шофёрлари, маиший ва коммунал хизмат корхоналарининг ходимлари «Қизил шанбалик»да ўз хизмат бурчини ўтайдилар.

(ЎзТАГ).

ТИКУВЧИЛАР ҚАРОРИ

Қаршидаги СССР 50 йиллиги номли тикувчилик фабрикасининг илғор ишчилари-тикувчилардан Раиса Иванушкина, Маърифат Ҳамидова, Ширин Саидова, Қандолат Кудратова ва бошқалар 21 апрель куни икки смена нормасини бажаришга қарор қилдилар. Шанбаликда фабрика коллективи 6800 та эркаклар кўйлаги тикиб беришни мўлжалламоқда.

(ЎзТАГ).

АХБОРОТ

СИРДАРЁ

23 мамлакатга

Сирдарё районидаги Бахт пахта тозалаш заводи бутун республикага машҳур. Корхона коллективи сифатли момиқ уруғ тайёрлаётгани учун ана шундай ҳурматга сазовор бўлмоқда. Бу ерда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларни жаҳоннинг 23 мамлакати олмоқда. Заводга қардош социалистик мамлакатлар билан бирга Англия, Франция, Япония, Германия Федератив Республикасидан ҳам кўплаб буюртмалар келмоқда.

Чўлқувар мукофоти лауреати

Ленин мукофоти лауреати, моҳир ташкилотчи Акоп Абрамович Саркисов ўзининг бутун умрини Мирзачўлни ўзлаштириш, чўлда боғ-бўстонлар яратишга бағишлади. Юзлаб ўринбосарлар тайёрлади. Шу сабабли қўриқ область меҳнат аҳли ҳам унинг номига катта канал ва совхозни қўйиб, хотирасини абадийлаштирди. Ильич район комсомол комитети Мирзачўлни ўзлаштиришда ташаббус кўрсатаётган ёшларни мукофотлаш учун А. А. Саркисов номидаги мукофот таъсис этди. Ғолиблар чўлқувар мукофоти лауреати номини оладилар. Мусобақа ғолибларига мукофот билан бирга, чет эл ва Совет Иттифоқи бўйлаб сафар қилиш учун текин йўлланмалар ҳам берилади.

Автомобиллар «шифохона»си

Қўриқ областнинг ўртасидан кесиб ўтувчи Катта Ўзбек тракти кеча-кундуз гавжум. Ҳамма областлар ва қўшни республикалардан келувчи йўллар шу трактга қўшилиб, республикамиз пойтахти — Тошкентга бориб туташади. Йўл олис, машиналарнинг у ёки бу қисми ишдан чиқиши, шикастланиши мумкин. Машина ҳайдовчиларга қулай шароит яратиш учун Гулистон шаҳри ёнида турли хилдаги шахсий машиналарни ремонт қиладиган катта станция қурилмоқда. Устахонанинг ўн беш пости бўлиб, ҳар бир пост йилига икки юздан ошиқ машинани «даволай олади».

Станцияда автомат асбоб-ускуналар ўрнатилмоқда. Бу асбоблар ёрдамида автомобилларнинг бузилган қисмлари тез аниқланиб, тузатилади. Автомобиллар «шифохона»си шу йилнинг охирида ишга тушади.

Ғолибларга мукофот

Чорвачилик фермаларида юксак меҳнат маданияти учун ўтказилаётган кўрик-конкурснинг 1972 йил тўртинчи квартали якунлари қараб чиқилди. Биринчи ўринларни эгаллаган Жиззах районидаги Ҳамид Олимжон номли колхознинг бузоқчилик, 3-«Боёвут» совхозининг чўчқачилик ва Сирдарё районидаги Ленин номли колхознинг сут-товар фермаси коллективларига область партия комитети, область ижроия комитети ва касаба союзлари область советининг кўчма Қизил байроғи ва пул мукофотлари берилди.

С. НУРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

КЎЧАТ ЭКИНГ, БОҒ ҚИЛИНГ

СИРДАРЁ ЧИНОРЛАРИ

СИРДАРЁ. (Совет Ўзбекистони» махсус мухбиридан). Район партия ва совет ташкилотлари, қишлоқ хўжалик органлари бўм-бўш ётган ерларни, йўл ва ариқ ёқаларини кўкаламзорлаштиришга катта эътибор бермоқдалар. Кўчат экиш ойлиги бошланганидан буён район бўйича 125 минг туп турли манзарали ва мевали дарахт кўчатлари ўтказилди. Шундан 31 минг туп чинор, 15 минг туп ёнғоқ кўчатлари экилди. Тутзорлар янада кенгайтирилди.

Кўчат ўтказиш ва кўкаламзорлаштириш ишлари айниқса «Ленинград», «Коммунизм», «Ўзбекистон», Ленин номли ва Охунбобоев номли колхозларда жадал суръат, аъло сифат билан олиб борилмоқда. Сирдарёликлар паркларга, хиёбонларга, боғларга 12 минг туп атиргул ҳам экиб қўйишди. Кўчат экиш ойлиги қизғин давом этаётир.

«ТАШТЕКСТИЛЬМАШ» ЗАВОДИНИНГ ЭКСПОРТ ОРБИТАСИ

«Таштекстильмаш» заводи чет мамлакатларга экспорт қилинадиган маҳсулотлар юзасидан бу йилги дастлабки заказни бажарди. Заводдан Покистонга шу мамлакатнинг «Камани текстайл милз лтд» фирмаси сотиб олган тўқимачилик машиналарининг бир туркуми жўнатилди.

Жаҳондаги йигирма беш мамлакатнинг тўқимачилик фабрикаларида «Таштекстильмаш» заводида тайёрланган асбоб-ускуналар ўрнатилган. Бу йил корхона чет мамлакатлар учун икки юздан ортиқ тўқимачилик машиналари, шу жумладан «Восток» номли 78 та йигириш-пишитиш агрегатини етказиб беради. Ана шу агрегатда энг прогрессив технология асосида калава олиш мумкин. Машина ип йигириш, чийраш ва пишитишдан иборат барча асосий операцияларни биргина ясси урчуқнинг ўзи билан бажаради. Бундай турли хил иш операцияларини ягона жараёнга бирлаштириш меҳнат унумдорлигини учдан бир ҳисса оширишга имкон беради. Бунда каттагина ишлаб чиқариш майдонлари тежалиб, электр энергияни сарфлаш икки баробар камаяди. Тошкентда тайёрланган бу агрегат Брно ва Пловдив шаҳарларида ўтказилган халқаро виставкаларда иккита олтин медаль билан тақдирланди.

Заводга чет мамлакатлардан кўплаб янги-янги заказлар келиб турибди. Совет тўқимачилик машиналарига Афғонистон, Миср Араб Республикаси, Болгария, Венгрия, Чехословакия, Куба, Индонезия ва бошқа мамлакатларда мунтазир бўлмоқдалар. «Таштекстильмаш» заводи чет мамлакатларга ўз маҳсулотини экспорт қила бошлагандан бери ўтган 15 йилдан кўпроқ вақт мобайнида ўз харидорларидан бирон марта ҳам рекламация олгани йўқ. Корхонада Германия Демократик Республикаси, Польша, Ҳиндистон ва бошқа давлатлардан олинган кўплаб ташаккурномалар сақланмоқда. Корхона коллективи Корея тўқимачиларига аъло даражадаги техника етказиб берганлиги учун Корея Халқ Демократик Республикаси халқ мажлиси президиумининг Қизил байроғини олишга муваффақ бўлди.

В. ШЕВЦОВ,
УзТАГ мухбири.

Бетон қопланган каналлар

«Амубухарканалстрой» трестига қарашли 4-механизациялаштирилган кўчма колонна коллективи тўққиз километр узунликдаги янги Куйбишевобод — Хонобод каналига бетон ётқиза бошладилар. Механизаторлар қисқа вақт ичида 7 минг куб метрдан ортиқроқ бетон ётқизишлари керак.

Аму — Бухоро машина суғориш каналига уланадиган ушбу суғориш манбаи Когон районининг «Бухоро», «Когон» совхозлари ва бошқа хўжаликлари пахта далаларини сув билан таъминлашни анча яхшилайди.

(ЎзТАГ).

Самарқанддаги «Кинап» заводининг коллективи беш йилликнинг ҳал қилувчи йили топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун иш суръатини тобора кўтармоқда. Ҳозир кўплаб ишчилар келгуси ойлар ҳисобига меҳнат қилишмоқда. Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати созловчи В. Непалков социалистик мусобақада олдинда бормоқда. Суратда: созловчи В. Непалков иш устида.

А. Кузьменко фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

БЕШ ЙИЛЛИК ИЛҒОРЛАРИ

ИШЧИЛАР МУАЛЛИМИ

Унинг юзидан кулги аримайди. Ҳар вақт димоғи чоғ. Бугун ҳам шундай. Худди стадионга билет олиб қўйган кишидек шошилади. Аслида ишхонаси — босмахонага ошиқяпти. Босмахона унинг иккинчи уйи бўлиб қолган.

Бўлим эшигидан сочларига оқ оралаган, бошида дўппи, қўй кўз, бақувват киши кириб келди. Унинг чеҳрасида майин табассум. У ходимлар билан бир-бир саломлашди. Ҳамма уни илиқ кутиб олди. Одати шундай. Ҳар куни эрталаб шогирдлари билан саломлашиб, уларнинг ишидаги, ҳаётидаги янгиликларни сўраб билмаса, кўнгли тинчимайди. Корхонадаги ҳарф териш цехи ва корректорлар бўлимининг деярли барча ишчиларини унинг шогирдлари дейиш мумкин. Уларнинг кўпчилиги бевосита бу ишчидан ҳунар ўрганган, унинг таълимини олган. Кўпчилиги эса ҳозир республикамизнинг марказий нашриёт, редакция, ҳунар-техника билим юртлари ва босмахоналарда ишлашяпти. Собиқ ҳарф терувчилардан Асфандиёр Бахтиёров—«Ўзбекистон» нашриётида редактор, Анвар Олимов—Ўзбекистон Фанлар академиясининг илмий ходими, тарих фанлари кандидати, Анвар Мажидов—полиграфия комбинатида цех бошлиғи, Азиз Бахтиёров—Ғафур Ғулом номли нашриётда ишлаб чиқариш бўлимининг бошлиғи. Муборак Холматова эса ҳозир ҳам устози ёнида — босмахонада тер тўкяпти. Муборак 1953 йили шаҳардаги 9-ҳунар техника билим юртини битириб, Мурод Мансуров бошчилик қилаётган ҳарф териш цехига ишга келганида жуда ёш эди. Мурод ака ҳали тажрибасиз ёш ишчидан ёрдамини аямади. Ҳарф теришнинг бутун сирларини ўргатди, йўл-йўриқ кўрсатди. Мана шунга ҳам йигирма йил бўлди. Эндиликда Муборак Холматова корхонанинг обрўли ишчиларидан. У аввал шаҳар Советига, кейин Ўзбекистон ССР Олий Советига депутатликка сайланди. Кўксини «Ҳурмат белгиси» ордени безади. Ҳозир цехга бошчилик қилаётган Валентина Анзинина, Ленин ордени кавалерлари Ҳурихон Қосимова, Турсуной Абдураззоқова, Ўктам Эшматова каби пешқадам ишчилар ҳақида гапирганда ҳам устоз меҳрини айтиб ўтмасдан бўлмайди.

Мурод ака зийрак шогирдларининг ишини кўргач, ҳар сафар юзига табассум ёйилади, беихтиёр ўзининг шогирдлик йилларини эслайди...

1930 йилда Тошкентдаги 77-сон ўрта мактабнинг 7-синфини битириб, матбаа билим юртига ўқишга кирди. 1932 йилда билим юрти биринчи қалдирғочларини учирма қилди. Булар орасида Мурод Мансуров ҳам бор эди. У меҳнат фаолиятини Акмал Икромов номидаги 1-босмахонадан бошлади. Цех бошлиғи Аҳмад Ҳабибуллинга шогирд тушди. Ихлос билан ишга киришди. Б. Исҳоқов, К. Казаров, Н. Мисиров каби тажрибали ишчилар унга ҳунар ўргатиб, йўл-йўриқ кўрсатиб турдилар. Ўша пайтларда босмахона ишлари асосан қўлда бажарилар, ҳарф териш машиналари деярли йўқ эди. Йиллар ўтиши билан ёш йигит улғая борди. Барча жараёнларни мукаммал эгаллаб, ҳарф терувчи ва саҳифа тузувчи бўлиб ишлади. Бу орада корхона ҳам ривожланиб, янги цехлар, янги техника билан бойиди. 1946 йилда анча тажриба орттирган М. Мансуровни цех мастерлигига кўтаришди. Энди унинг вазифаси билан бирга масъулияти ҳам ошган эди.

...Бир куни мастерни босмахона директори ўз ҳузурига чақириб қолди:

— Сизни цехга бошлиқ этиб тайинламоқчимиз, — деди директор, — шуни маслаҳатлашмоқчи эдик.

Мастер ўйланиб қолди. Эплай оламанми деган хаёлга борди.

— Ўн саккиз йиллик иш тажрибангиз бор, — давом этди директор. — Бунинг устига коллектив ўртасида обрўйингиз яхши. Ишни бошқариб кетишингизга ишониб, шундай қарорга келдик.

Мурод ака ҳарф териш цехи ишлаб чиқаришини бошқаришга жонбозлик билан киришди, цехда кўпгина ишларни амалга оширди. Айниқса, маҳаллий миллат вакилларидан малакали ҳарф терувчилар тайёрлашга алоҳида эътибор берди.

1950 йилда КПСС сафига қабул қилинди. 1959 йилда Москвада бўлиб ўтган ўзбек адабиёти ва санъати декадасига бағишланган асарларни сержило қилиб ва полиграфик жиҳатдан мукаммал тайёрлашдаги хизматлари учун М. Мансуров иккинчи марта Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

1971 йилнинг ёз ойларида Мурод аканинг 1-босмахонада ишлай бошлаганига қирқ йил тўлди. Оддий ишчининг меҳнат юбилейи неча минглаб ёш авлодни ишчилар сафига узатган Тошкентдаги матбаачилар тайёрловчи 9-ҳунар-техника билим юртининг 40 йиллиги юбилейи билан бирга нишонланганди. Ўшанда Мурод аканинг 40 йилда 40 та шогирд тайёрлагани қувонч билан тилга олинди. Билим юртида матбаачилар музейи ташкил этилди. Республикамиздаги таниқли матбаачилар қатори М. Мансуровнинг ҳаёти ва меҳнат фаолиятини акс эттирувчи ҳужжатлар, альбомлар, фотосуратлар ҳам шу музейга қўйилди.

Босмахонанинг ветеран ишчиси М. Мансуровнинг кўксини Ленин ордени, «Шавкатли меҳнати учун» медали, «СССР полиграфия аълочиси» нишони безаб турибди. У СССР Маданият министрлигининг ёрлиғи билан ҳам тақдирланган. Айни кунларда М. Мансуров босмахонанинг корректура бўлимини бошқариб келмоқда. Бўлимдаги 11 ходим унинг ўғил-қизларидек бўлиб қолган. Ажойиб ёшлар. Бири-биридан ўктам, устозига ўхшаган серғайрат ёшлар.

Мурод ака республика миқёсидаги шахсий пенсионер. Лекин у ҳали севимли иш даргоҳини тарк этмай ишлаб келмоқда. Ҳар йили янги-янги шогирдларини учирма қиляпти.

Н. ҲАКИМОВА,
Н. САЪДУЛЛАЕВ.

Ҳаракат хавфсизлиги ойлиги

ОТА-ОНАЛАР БУРЧИ

Йўлларда, кўчаларда қатнайдиган транспорт воситалари сони кун сайин кўпаймоқда. Шундай бир шароитда болаларга кўча ҳаракати қоидаларини ўргатишнинг аҳамияти ортиб боряпти.

Ҳозирги пайтда йўл-транспорт ҳодисалари сабабли болаларнинг жароҳатланиши катта ташвиш туғдираётир. Ўтган йили республикамиз йўлларида 1600 дан зиёд йўл-транспорт ҳодисалари рўйхатга олинган.

Кўпгина ота-оналар ўз фарзандларига кўча ҳаракати қоидаларига риоя қилишни, бу хусусда қаттиқ интизомли бўлишни ўргатмаётирлар, ўз фарзандлари тақдирига масъулиятсизлик билан қараб келмоқдалар. Бахтсиз ҳодисаларнинг асосий сабаби ана шулардир. Бунинг устига катта ёшдагилар болалар ва ўсмирлар учун кўча ҳаракати қоидаларига риоя қилишда намуна бўлиш ўрнига, бу қоидаларни ўзлари бузадилар ёки йўл ҳаракати қоидасини бузувчи болаларни огоҳлантирмайдилар.

Тошкент шаҳрида яқинда бир бахтсизлик юз берди. Тўрт яшар Павлик Идрисов ота-онасининг бепарволигидан фойдаланиб, уч ғилдиракли велосипедни миниб катта кўчага чиқади ва бахтсиз ҳодиса сабабчиси бўлади. Павлик майиб бўлиб қолди.

Юқори Чирчиқ районидаги 20-мактаб ўқувчиси Миша Сулежевенко автомобиль прицепига осилиб кетаётиб, йиқилиб тушади ва ҳалок бўлади.

Бундай бахтсизликлар юз беришида ота-оналар айбдор деб ҳисоблаймиз. Кўча ҳаракати қоидалари ҳамма учун муҳим, лекин болалар учун айниқса муҳимдир. Ёшлигидан кўча ҳаракати қоидасига риоя қилишга ўргатилмаган бола бахтсиз ҳодиса қурбони бўлиши мумкин.

Бу ўринда уй-жой бошқармалари фаолиятига ҳам тўхталиб ўтмоқ керак. Ҳовлиларда болалар майдончаларининг йўқлигини нормал бир ҳол деб бўлмайди. Яхши жиҳозланган болалар майдончалари, болалар шаҳарчалари ва бошқа ўйинларгина фарзандларимизнинг тез-тез транспорт ўтиб турадиган йўлга чиқиб кетишларига хотима беради.

Айрим ота-оналар кўча ҳаракати ва транспортни бошқариш қоидаларини яхши билмасликлари, билсалар ҳам риоя қилмасликлари оқибатида ўз фарзандларининг бахтига зомин бўлмоқдалар. Маълумки, 14 ёшгача бўлган болаларнинг велосипед миниб юриши, 16 ёшга етмаган болаларнинг мопед минишлари тақиқлаб қўйилган. Шунга қарамай, айрим ота-оналар ёши етмаган фарзандларига велосипед ва мопедлар сотиб олиб берадилар. Фарғона шаҳридан 13 яшар Абдураззоқ Зиёвутдинов велосипед миниб кетаётиб, 10 яшар бола — Жўраевни йиқитиб юборади ва унинг дунёдан бевақт кўз юмишига сабабчи бўлади.

Бундай ҳодисаларнинг юз бермаслиги учун катта ёшдагилар кўча ҳаракати қоидаларини бузган болалар олдидан беparvo ўтиб кетмасликлари керак. Бугун сиз ўзингиз танимаган болани огоҳлантирсангиз, эртага сизнинг фарзандингизни бошқалар фалокатдан сақлаб қолади.

Н. ШАМСУДДИНОВ,
Ўзбекистон ССР Ички ишлар министрлиги давлат автоинспекция бошқармасининг катта инструктори, милиция майори.

Бугун—Халқаро театр куни

ОЛТИН КЎПРИК

Бугун — Халқаро театр куни. Ажойиб анъанага айланиб қолган бу шонли сана ҳар йили замонамизнинг энг муҳим ва олижаноб орзуларини ўзида мужассам этган «Театр — халқлар ўртасида тинчлик ва биродарлик ўрнатишнинг олтин кўприги» шиори остида байрам қилинади. Ер юзидаги прогрессив инсоният бу санани бугун ўн иккинчи марта нишонламоқда.

Халқаро театр институти ижроия комитетининг қарорига биноан бу шонли кун ҳар йили муҳим бир санага, тарихий воқеага бағишланади. Ўн биринчи ва ўн иккинчи Халқаро театр кунлари ўртасида роса бир йил муддат ўтди. Ўтган давр ичида кўплаб тарихий воқеаларнинг гувоҳи бўлдик. Булар орасида энг муҳими — СССРнинг олтин тўйи байрам қилиниши бўлди. Шу муносабат билан кўп миллатли совет театр санъати арбоблари шонли 50 йилликка бағишланган бир қанча ёрқин саҳна асарлари яратдилар. Социалистик реализм руҳи билан йўғрилган совет театрлари ўтган йили ўзларининг ажойиб асарлари билан юксак маҳорат намуналарини намойиш этдилар ва ҳурмат-эътиборга сазовор бўлдилар. Ҳозирги кунда Иттифоқимизда 500 дан ортиқ драма, 33 опера ва балет, 25 музикали комедия театрлари муваффақиятли ижод этиб келмоқда. Ана шу театр саҳналарида СССР халқларининг 45 тилида асарлар кўрсатилмоқда. Бу театрларнинг шуҳрати Иттифоқимиздагина эмас, жаҳоннинг кўпгина мамлакатларида ҳам маълум ва машҳурдир.

Ўзбек совет театри кўп миллатли совет театр санъатининг ажралмас бир қисми сифатида бугунги кунда кўтаринки руҳда ижодий меҳнат қилмоқда. Ўзбек халқи инқилобга қадар ўзининг давлат профессионал театрига эга бўлмаган бўлса, эндиликда республикада 25 профессионал ҳамда 50 дан ортиқ халқ театрлари мавжуддир. Бугунги ўзбек театрини давримизнинг поэтик ва сиёсий минбари деб аташга тўла ҳаклимиз. Чунки, бугунги ўзбек театрларимиз халқлар дўстлигининг мустаҳкам негизига асосланувчи интернационалистик театрга айлангандир. Театрларимизда ижодий меҳнат қилиб келаётган кадрлар ҳам турли миллат вакилларига мансублиги билан характерланади. Уларнинг ижодий изланишлари, юксак маҳоратлари, ёрқин истеъдодлари туфайли ажойиб саҳна асарлари рўёбга чиқмоқда. Театрларимизнинг репертуарларига назар ташланса, бу ҳол айниқса яққол намоён бўлади.

Ўзбек совет театри қардош халқлар саҳна санъати намояндаларининг ўзаро ёрдами туфайли ривож топди, барқ уриб гуллади. Республикамиз театрлари саҳнасида қардош халқлар драматургларининг асарлари муваффақиятли қўйилиб келинмоқда. Буни биз айниқса СССРнинг шонли 50 йиллиги муносабати билан саҳналаштирилган қатор асарлардан кўришимиз мумкин. Атоқли совет ёзувчиси Сергей Михалковнинг «Бебаҳо бола», бошқирд шоири Мустай Каримнинг «Ой тутилган тунда», қирғиз адиби Чингиз Айтматовнинг «Момо ер», озарбайжон драматурги Мирзо Иброҳимовнинг «Чироқ», қозоқ ёзувчиси Мухтор Авезовнинг «Абай — эл фарзанди», грузин драматурги Нодар Думбадзенинг «Ташвишланманг она», эстон адиби Эгон Раннетнинг «Оқпадар» сингари саҳна асарлари ўтган йилги театр репертуарининг энг яхши асарлари сифатида томошабинлар томонидан илиқ қарши олинди.

Пойтахтимиздаги театрлар ва область театрлари ҳам кейинги йилларда энг актуал, замон руҳи билан суғорилган, замондошларимизнинг ёрқин образларини акс эттирувчи спектаклларни саҳнага чиқариб, томошабинлар таҳсинига сазовор бўлишди.

Шу кунларда Тошкентда ўтаётган СССР халқлари драматургияси ва театр санъати республика фестивали ҳам интернационализм руҳи билан суғорилган театр санъатимизнинг бугунги куни ва истиқболи учун муҳим аҳамиятга эга бўлган масалаларни муҳокама қилмоқда. Бундай фестиваль республикамизда кейинги йилларда биринчи марта ўтказилаётганлиги билан характерлидир. Шубҳасиз, бундай ижодий йиғинлар саҳна санъатимизнинг равнақи, репертуар масаласи, коллективларнинг ижодий йўналишини янада мустаҳкамлашда катта аҳамият касб этади.

Ўзбекистон профессионал театрлари саҳнасида 1972 йилда қўйилган 150 га яқин янги спектаклларнинг кўпчилиги замон ва замондошларимизнинг бугунги қайноқ меҳнат фаолияти, ҳаёти, интилиши, орзуларига бағишланганлиги билан диққатга сазовордир.

Кейинги йилларда саҳна санъати соҳасида кўпгина ютуқларга эришдик. Лекин ана шу муваффақиятларимиз билан бирга, ҳали ҳал қилиниши лозим бўлган масалалар, камчиликлар ҳам бор. Бу, аввало, драматургиямизга тегишли. Бугунги кунда театрларимиз жанговар ишчилар синфи ва қишлоқ хўжалик ходимлари ҳақида оригинал саҳна асарларига муҳтождирлар. Ҳарбий-ватанпарварлик мавзуидаги пьесалар ҳам кам. Театр режиссураси, актёрлик маҳорати, нутқ маданияти, ёш кадрлар етиштириш борасида ҳам ҳали жиддий ишлар қилишга тўғри келади.

Юқорида айтиб ўтганимиздек, бизнинг мамлакатимизда ҳар йили Халқаро театр куни муҳим воқеаларга, шонли саналарга бағишлаб ўтказилмоқда. Бу йилги XII Халқаро театр куни мамлакатимизда Халқаро театр институти СССР миллий марказининг тавсиясига биноан машҳур рус драматурги А. Н. Островский туғилган куннинг 150 йиллигига бағишлаб ўтказилади. А. Н. Островский ижоди кўп миллатли совет театр санъатининг шаклланишида ва ривожланишида катта роль ўйнаган ва ўйнаб келмоқда. А. Н. Осровскийнинг номи ўзбек совет театри тарихида ҳам муҳим ўринни эгаллайди. Ўзбек саҳнасида қўйилиб, томошабинлар таҳсинига сазовор бўлган А. Н. Островскийнинг «Сепсиз қиз», «Момоқалдироқ», «Айбсиз айбдорлар» каби ўлмас асарлари республика театр маданиятимизнинг олтин хазинасидан муносиб жой олган. Бу йил ҳам бир қатор театрларимиз саҳналарида атоқли драматургнинг пьесалари асосида янги спектакллар яратилмоқда.

1973 йил театр намояндаларимиз учун ҳам ғоят масъулиятли йилдир. Бу йил тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи йили ҳисобланади. Шунинг учун ҳам театр санъати ходимлари бу йилни ижодий меҳнатда самарали якунлар билан безаш учун бел боғлаганлар. Республикамиз санъаткорлари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллигига муносиб тайёргарлик кўриш ишларини қизғин бошлаб юбордилар.

Б. НАСРИДДИНОВ.
Ўзбекистон театр жамияти Президиуми раисининг ўринбосари.

Паррандачилик — етти хазинанинг бири. Ғузор районидаги Киров номли совхозда чорвачиликнинг ана шу муҳим соҳасини ривожлантиришга катта эътибор берилаётир. Хўжаликда механизациялаштирилган паррандачилик фермаси ташкил қилинган. Бу ерда кўплаб парранда боқилмоқда. Моҳир паррандабоқар Сайёра Азаматова бу йил 420 минг дона тухум етиштириш мажбуриятини олиб, фидокорона меҳнат қилмоқда. Суратларда: (чапдан) совхоз партия комитетининг секретари Т. Холдорбеков ва моҳир паррандабоқар С. Азаматова мусобақа натижаларини кўздан кечираётган пайтлари ва совхознинг механизациялаштирилган паррандачилик фермаси тасвир этилган.

Н. Ключнев фотолари. (ЎзТАГ).

Солдат мактублари

АЪЛОЧИ ЖАНГЧИЛАР

Яқинда қисмимизда жанговар тайёргарлик бўйича тактик машқ ўтказилди. Бу машқда деҳқонободлик Абдимурод Мардонов, Нормат Юсупов, ғузорлик Эрқул Рўзиқулов, Намоз Пардаев каби жангчилар фаол қатнашиб, ўз маҳоратларини намойиш қилдилар. Улар сиёсий ва жанговар тайёргарликда юқори кўрсаткичларга эришаётганликлари туфайли ўз сафдошлари ва командирларининг ҳурмат ва эътиборига сазовор бўлмоқдалар.

Яқинда уларнинг ҳаётида қувончли воқеа рўй берди. Жангчиларга «Совет Армияси аълочиси» нишони ва ефрейтор унвони берилди. Бу уларни хизматда янги муваффақиятлар сари руҳлантириб юборди.

А. РАҲИМОВ.

ИЛҒОРЛАР САФИДА

Замонавий ҳарбий техника билан жиҳозланган синф. Офицер Ю. Башкин навбатдаги машғулотни ўтказяпти.

— Утилган темани такрорлаймиз. Ким жавоб беради?

Деярли ҳамма курсантлар қўл кўтаришди. Офицер журналга кўз югуртирди:

— Курсант Бичков!

— Мен!

— Доскага...

Курсантнинг жавобидан қаноат ҳосил қилган офицер унга аъло баҳо қўйди.

— Курсант Қурбонов доскага чиқинг ,— буюрди офицер.

Унинг ҳам жавобидан офицер мамнун бўлди.

Ю. Башкин ёш бўлишига қарамасдан анча тажрибали офицер. Курсантлар қалбига йўл топа олгани, талабчанлиги туфайли унинг взводи илғорлар сафидан мустаҳкам ўрин олган, жанговар ва сиёсий тайёргарликда юқори кўрсаткичларга эришмоқда.

С. АГАЛИҚОВ.

ҲАВАСКОРЛАР

Кун бўйи қилинган ижодий меҳнатдан сўнг маданий ҳордиқ чиқариш қандай яхши. Қисмимиз солдатлари ҳарбий техника ва замонавий қурол сирларини чуқур эгаллаш билан бирга, бўш вақтларида кўнгилли дам олаётирлар. Улар турли кинофильмларни томоша қиладилар, оромбахш куй ва қўшиқлар тинглайдилар.

Яқинда қисмимиз ҳаваскорлари концерт қўйиб бердилар. Концерт залида СССР халқларининг шўх куй ва қўшиқлари янгради.

М. ОКУЛОВ.

* * *

Шунингдек оддий солдатлардан Н. ТАНИЕВ, Л. ИСМАТОВ, В. МУЙДИНОВ, Д. АБДУРАШИДОВ, Е. БОЙМАТОВ, М. ХОЛМАТОВ, Ш. ИБРОҲИМОВ, М. БОЗОРОВ, К. ҲАКИМОВ каби ўртоқларнинг редакциямизга йўллаган хат-хабарларида она-Ватанимиз посбонларининг ҳарбий билим ва техникани эгаллашда эришаётган ютуқлари мадҳ этилади.

Планетамизда

ИСТИҚБОЛ САРИ

Кеча, 26 март куни Бангладеш халқи ўз мустақиллиги кунини катта байрам билан нишонлади. Бундан икки йил муқаддам Шарқий Бенгалия халқи миллий-озодлик курашини асосан поёнига етказиб, мустақилликни қўлга киритди. Бангладешнинг ана шу муҳим ғалабага эришганлиги ҳақидаги декларация эълон қилинди.

Икки йиллик муддат тарих учун узоқ вақт эмас. Айниқса бунинг тўққиз ойини ҳам Бангладеш халқи мустақиллик учун олиб борилган курашлар билан ўтказди.

Бангладеш Халқ Республикаси эндиликда мамлакатда янги жамият қуриш борасидаги дастлабки муваффақиятларга эришмоқда. Халқ иттифоқи партияси томонидан тузилган ҳукумат биринчи галда иқтисодий масалаларни ҳал қилишга, айниқса қишлоқ хўжалигини юксалтиришга алоҳида эътибор бериб келмоқда. Чунки, республиканинг асосий аҳолиси қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришида банддир.

Ҳукумат томонидан кўриб келинаётган қатор тадбирлар натижасида мамлакатда озиқ-овқат танқислигини бирмунча бартараф этишга эришилди. Республиканинг янги қабул қилинган биринчи беш йиллик планида 1978 йилга бориб, мамлакат аҳолисини озиқ-овқат маҳсулотлари билан тўла таъминлаш тадбирлари кўзда тутилган. Саноат ишлаб чиқаришини тараққий эттириш соҳасида ҳам янги-янги марралар белгилаб олинмоқда.

Совет Иттифоқи ҳамда бошқа социалистик мамлакатлар билан яқин дўстона алоқа олиб бораётган Бангладеш Халқ Республикаси ҳукумати ўзининг бундан буёнги тараққиётида ана шу мамлакатларнинг ёрдамига қатъий таянишини баён этмоқда.

Совет Иттифоқи айниқса Бангладеш халқига катта ёрдам бермоқда. Мамлакатнинг Читтагонг порти ҳозирги кунда тўла тикланган. Мамлакатнинг «Денгиз дарвозаси» деб номланган бу шаҳрида йирик ишлар олиб борилмоқда. Читтагонгда йирик электр асбоблари заводи бунёд этилмоқда. Горозалда улкан иссиқлик электр станцияси қурилмоқда. Бу нур манбаи ишга туширилгач, мамлакатнинг электр баланси яна 20 процентга кўпаяди. Бундан ташқари мамлакат территориясида газ ва нефть конлари қидириб топилмоқда. Шунингдек СССРнинг Бангладешга туҳфа қилган балиқ овловчи траулерларида совет мутахассислари дўстларига ҳунар ўргатишмоқда. СССРдан келган мутахассисларнинг бой тажрибаси таълим марказлари ишларида ҳам муваффақият қозониш гарови деб баҳоланмоқда. Бу мисоллар Совет Иттифоқи билан Бангладеш Халқ Республикаси ўртасида кун сайин ривожланиб бораётган ҳамкорликнинг ёрқин далили бўла олади. Бу ҳамкорликнинг самараларидан ёш республиканинг раҳбарлари ғоятда мамнун бўлиб, бунга юксак баҳо бермоқдалар.

Бангладеш Халқ Республикасининг бош министри Мужибур Раҳмон яқинда бундай деди: «Мустақиллик йўлидаги курашимизга Совет Иттифоқининг берган мададини, урушдан кейин Бангладешни қайта қуриш соҳасидаги мураккаб вазифаларни бажаришда бизга бераётган ёрдамини ҳамиша миннатдорчилик билан эслаймиз».

Шу йил март ойининг бошида мамлакат ҳаётида муҳим воқеалар бўлиб ўтди. Мамлакатда миллий ассамблеяга биринчи марта умумий сайлов ўтказилди. Сайловчилар Халқ иттифоқи партияси халқлар оммасининг манфаатларини назарда тутиб белгилаган туб социал-иқтисодий ўзгартишлар йўли учун блокларга қўшилмаслик учун, империализмга, мустамлакачилик ва ирқчиликка қарши, тинчлик учун, Совет Иттифоқи ҳамда бошқа социалистик мамлакатлар билан дўстликдан иборат ижобий ташқи сиёсий йўлини қўллаб-қувватлаб овоз бердилар. Ёш республиканинг ҳаётий манфаатларига мувофиқ бўлган бу сиёсат халқаро миқёсда ҳам кенг қўллаб-қувватланмоқда. Ҳозирги кунда Бангладеш Халқ Республикасини юзга яқин мамлакат таниганлигини билдирди.

Мамлакат бош министри Мужибур Раҳмон ўз ҳукуматининг Осиёда ва бутун дунёда тинчлик ва тараққиёт кучларини бирлаштиришга кўмаклашувчи бу йўлга бундан кейин ҳам амал қилишга қатъий қарор берганлигини айтди.

Бангладеш халқи янги жамият қурмоқда, у мамлакат экономикасини ва маданиятини тараққий эттириш учун янги истиқболлар сари бормоқда.

М. ЯКОВЛЕВ.

БИРЛИККА ДАЪВАТ

РЮМЕЛАНЖ, 26 март. ТАСС махсус мухбирлари А. Званцов билан Е. Савченко хабар берадилар:

Бу ерда Люксембург Коммунистик партиясининг 24 мартдан 25 мартгача давом этган XXI съезди ўз ишини тамомлади. Люксембург Компартияси Марказий Комитетининг сиёсий ҳисоботи бўйича ўтказилган музокараларда сўзга чиққан делегатлар меҳнаткашларнинг талабларини амалга ошириш учун, монополистик капитал асоратига қарши курашда мамлакатнинг демократик ва тараққийпарвар кучларини жипслаштириш борасида партия ўтказиб келган йўлни маъқулладилар.

Съезд партиянинг марксизм-ленинизм идеалларига ва пролетар интернационализми принципларига содиқлигини таъкидлади.

Халқаро коммунистик ҳаракат бирлиги, деди съездда сўзга чиққан Люксембург Коммунистик партиясининг раиси Д. Урбани, капитализм ва реакцияга қарши олиб бораётган курашимизнинг, социализм тантанаси учун олиб бораётган курашимизнинг муваффақиятини таъминловчи зарур шартдир.

Съезд делегатлари партия Марказий Комитетини ва унинг бошқа органларини сайладилар.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

◆ **ДАККА.** Бангладеш мустақил деб эълон қилинган кунга икки йил тўлиши муносабати билан Бангладеш Халқ Республикаси бош министри Мужибур Раҳмон бутун миллат номига ёзган мактубида мамлакатнинг ички ва ташқи сиёсатига доир масалаларга тўхталиб ўтди. Биз ялпи тинчликка интиламиз, қўшилмаслик ва актив бетарафлик сиёсатига ишонамиз, деб таъкидлади бош министр.

Мужибур Раҳмон мамлакат экономикасини тиклаш ишлари ҳозирги вақтда тез суръатлар билан бораётганлигини уқтириб ўтди.

◆ **КИТО.** Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Латин Америкаси учун тузилган иқтисодий комиссиясининг XV сессияси давом этмоқда. Сессия ишида Латин Америкасидаги 24 мамлакат делегациялари қатнашмоқда. Сессиянинг кун тартибида Латин Америкаси мамлакатларининг иқтисодий тараққиёти, уларнинг Қўшма Штатларга нисбатан муносабати масалалари, шунингдек ривожланиб бораётган мамлакатларнинг табиий бойликларини ҳимоя қилиш проблемалари бор.

◆ **ДУБЛИН.** Яқинда Лондонда «Оқ китоб» эълон қилинди. Англия ҳукумати бу китоб ёрдами билан «Британиядаги ҳукмрон синфларнинг Ирландия ишларига таъсири ва контролини кучайтиришга ёрдам бера оладиган» сиёсий тузумни қабул қилишга Ольстерни мажбур этмоқчи бўлади. Ирландия Компартиясининг органи «Айриш уоркерс войс» газетаси кейинги сонида шу тўғрида ёзади.

Мақолада таъкидлаб ўтилишича, «Оқ китоб»да ҳатто Шимолий Ирландия зиндонларида азоб чекиб ётган сиёсий маҳбуслар тилга ҳам олинмаган. (ТАСС).

ПЕКИННИНГ ПРОГРЕССИВ КУЧЛАРНИ ПАРОКАНДА ЭТИШ ЙЎЛИ

ДЕҲЛИ. (ТАСС). Ҳукмрон Ҳиндистон Миллий конгресс партиясидан Ҳиндистон парламенти аъзоси Шаши Бхушаннинг бу ерда чиққан «Ҳиндистон ва Бангладеш узра Хитой сояси» деган китобида Пекиннинг ривожланаётган мамлакатлар ўртасида раҳбарлик ролини даъво қилиб чиқаётганлиги фош этилади. «Хитой дарҳақиқат ривожланаётган мамлакатлар группасида бўлса, — дейди автор, — у империализмга қарши, мустамлакачиликка қарши сиёсатни ўтказган ҳамда бошқа мамлакатларни империалистик қарамликдан озод этиш ишида уларнинг халқларига ёрдам берган бўлур эди. Лекин шу ҳақда гапиришга ўрин йўқ. Хитой бир томондан империализм билан ҳамкорлик қилишга киришаётган бўлса, иккинчи томондан ривожланаётган мамлакатларда прогрессив ва демократик кучларни пароканда қилиш сиёсатини ўтказиб келмоқда».

Хитой раҳбарлари, деб давом қилади Ҳиндистон парламенти аъзоси, миллий озодлик ҳаракатларини қатъий қўллаб-қувватлаяпмиз, деб бутун дунёга аюханнос солдилар. Аммо иш Бангладешга бориб тақалганда мана шу гаплар унутиб юборилди. Пекиннинг хатти-ҳаракатлари мазлум халқларнинг озодлик курашида уларнинг манфаатларига хоинликдан иборат бўлди. Бунинг устига-устак Бангладеш мустақил давлат бўлиб олганида Пекин ёш республиканинг Бирлашган Миллатлар Ташкилотига киришига тўсқинлик қилмоқ учун БМТда вето ҳуқуқини ишга солди.

Сўнгра Ш. Бхушан Пекин Ҳиндистон билан Покистон ўртасида, шунингдек Бангладеш билан Покистон ўртасида тинчлик ўрнатилишига қарши курашини давом эттирмоқда, дейди. Пекиннинг бутун пропаганда машинаси шу районда кескинликнинг юмшатилишига йўл қўймаслик учун сафарбар этилгандир.

«Мен 1972 йилнинг сентябрида Хитойда бир неча кун бўлдим, дейди автор, — Пекиндаги арбоблар билан қилган суҳбатларимдан шундай хулосага келдимки, Хитой Ҳиндистоннинг қўшилмаслик ва барча тинчликсевар миллатлар ҳамдўстлиги сиёсатининг ашаддий душмани бўлиб қоляпти. 1962 йилда Хитойнинг Ҳиндистонга қарши чиқиши даставвал Неру раҳбарлигида Ҳиндистон доимо ўтказиб келаётган қўшилмаслик ташқи сиёсатини қўпоришга қаратилган эди».

Ш. Бхушан халқаро коммунистик ҳаракат Хитойнинг асосий ҳуруж этиш объектидир, деб ёзади. «Мао Цзэ-дуннинг жаҳон коммунистик ҳаракатида ўзини бирдан-бир ва шубҳасиз раҳбар қилиб қўйишга интилаётганлиги унинг шу ҳаракатни бузиш йўлини тутганлигида ўз ифодасини топмоқда». Шу билан бирга Пекин бутун дунёда демократик ҳаракатни бўшаштиришга уринаётган империалистик давлатларга катта ёрдам кўрсатиб келмоқда. Хитой раҳбарлари халқаро кескинликни юмшатиш манфаатлари йўлида қилинаётган ишлар тўғрисида 800 миллионли ўз ватандошларига ҳақ гапни айтмасликни афзал билмоқдалар.

Бу орада Хитой милитаризм ва шовинизм йўлида яна илгарилаб бормоқда. Пекиндаги раҳбарларнинг буюк давлатчилик шовинизми чинакам марксизм-ленинизмдан чекинишлари важидан келиб чиқмоқда. Маочилар «хитойлаштирилган марксизм»ни тарғиб қилмоқдалар, ривожланаётган мамлакатлар устидан назорат ўрнатмоқ учун ўзларини шу мамлакатларнинг «юқоридан тайинланган» раҳбарлари, деб эълон қилмоқдалар.

Берлин. Тольятти шаҳридан ГДР пойтахтига икки қаватли платформаларда 170 та «Жигули» автомашинаси олиб келинди. Совет ва немис темирйўлчилари томонидан социалистик иқтисодий интеграция программаси асосида ишлаб чиқилган бу усул юк ташишда катта қулайликлар туғдирмоқда. Суратда: Берлинга олиб келинган янги «Жигули»лар.

АДН—ТАСС фотоси.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

ИШГА ҚАЙТА ТИКЛАНДИ

Ҳурматли редакция! Мактаб раҳбарлари мени асоссиз ишдан бўшатишди. Ёрдам беришингизни сўрайман.

Орджоникидзе районидаги Пушкин номли 6-мактабнинг фарроши Х. Мирасиловадан олинган ана шу мазмундаги хат текшириш ва чора кўриш учун Тошкент область прокуратурасига юборилган. У ердан бундай жавоб олинди: Х. Мирасилова юқоридаги мактабда 1967 йилдан буён ишлаб келган. Мактаб директорининг хўжалик ишлари бўйича ўринбосари Каримов 1972 йилнинг 20 ноябрида уни ишга қўймаган ва ўз ихтиёри билан ишдан бўшаши ҳақида номидан қалбаки ариза ёзиб, мактаб директорига топширган. Шунга асосан Х. Мирасиловани ишдан бўшатиш ҳақида буйруқ чиқарилган.

Орджоникидзе район прокуратураси текшириш ўтказиб, Х. Мирасилова ишдан қонунга хилоф равишда бўшатилганини аниқлаган ва уни ўз вазифасига қайта тиклаган. Каримовдан эса Х. Мирасилова мажбуран бекор юрган вақти учун иш ҳақи ундириб берилган.

Ғайри-қонуний хатти-ҳаракат қилгани учун Каримовга маъмурий чора кўрилган.

РАИС ИШДАН БЎШАТИЛДИ

Газетхонлардан олинган хатда Ургут районидаги «Коммунизм» колхозининг раиси Қаюмов ва хўжаликнинг бошқа айрим раҳбарлари жамоат мулкини талон-торож қилаётганликлари кўрсатилганди.

Самарқанд область партия комитетидан олинган жавобда айтилишича, текшириш ўтказилганида хатда келтирилган фактлар тасдиқланган. Текшириш натижаси Ургут район партия комитетининг бюросида муҳокама қилинган.

Колхоз Уставини бузгани, жамоат мулкини талон-торож қилишга йўл қўйгани учун Қаюмовга қаттиқ виговор эълон қилинган. Колхоз аъзоларининг умумий йиғилиши уни правление раиси вазифасидан бўшатган.

Бундан ташқари район прокуратурасидан маълум қилинишича, бригада бошлиғи Маҳмадиёр Алҳамов экин ерларини ўзбошимчалик билан одамларга тақсимлаб бериб, талон-торож қилгани учун суд жавобгарлигига тортилган.

ҲАЛ ҚИЛИНДИ

Пайариқ районидаги Киров номли совхоз ишчиларидан олинган хатда хўжаликнинг 3- ва 4-бўлимларида электрлаштириш юзасидан бошланган иш охирига етказилмаётгани айтилганди.

Пайариқ район ижроия комитети маълум қилишича, кўрсатилган фактлар тасдиқланган. Совхозда электрлаштиришни тугаллашга баъзи ташкилий камчиликлар тўсқинлик қилиб келган. Уни совхоз дирекцияси, Култусин қишлоқ Совети ва 2-кўчма механизациялашган колонна раҳбарлари ўзаро келишиб ҳал қилганлар. Юқоридаги бўлимлар тоғлиқ зонада жойлашгани сабабли электрлаштириш ишларининг қолган қисми апрель ва май ойларида тугалланади.

АЖОЙИБОТЛАР ОЛАМИДА

ПЛАСТМАССАДАН НИМ ЎТКАЗГИЧ МАТЕРИАЛ

Академик К. А. Андрианов раҳбарлигидаги бир группа грузин мутахассислари ним ўтказгич материал хоссаларига эга бўлган полимер материал вужудга келтирдилар. Мана шу полимер асосида паст ҳароратли иситиш элементларининг экспериментал намуналари тайёрланди. Гидротехника обектлари музлаб қолишига йўл қўймаслик учун шу элементлар ишлатилиши мумкин.

Янги иситиш элементлари тоғлиқ гидроэлектрстанцияларда синаб кўрилди: ГЭСдан чиқувчи сув ўтадиган бетон ариқ бетига шу полимер материал қопланганида одатдагидек яхламади. Материал ғоятда эластикдир. Ҳар қандай мураккаб шаклдаги иншоотларнинг юзига осонгина қопланаберади.

Электрон аппаратлар ясашда, шунингдек статик электрни йўқотишда электр ўтказгичли пластмассадан фойдаланилиши мумкин.

НИЗОМИЙ ДОСТОНИ СЮЖЕТИДА

Туркманистон ССРдаги қадимги Ховузхон шаҳрини археологик қазишлар чоғида топилган кўза гули буюк Озарбайжон шоири ва мутафаккири Низомий ёзган «Хисрав ва Ширин» достонига иллюстрация бўлиб чиқди. Эрмитажда сақланаётган шу ёдгорликни ўрганиб чиққан ленинградлик санъатшунос Г. Н. Балашова номаълум рассом шоҳона зиёфат ва Фарҳод гўзал Ширинни қандай қилиб қутқарганлигини ҳикоя қилувчи манзараларни тасвирлаган.

Балашова Ленинграддаги нусхани Нью-Йоркдаги метрополитен — музейга қарашли шундай кўза билан таққослаб кўрди. Унда ҳам Низомий достони сюжетига ишланган шундай суратлар сақланган. Шундай қилиб, ҳар икки идиш ва унинг суратларини Нишопурдаги битта уста ишлаганлиги маълум бўлди. Илгари Нишопурда кулолчилик жуда ривож топганди. Кўзалардаги ҳуснихат ва расмлар композициясига қараб Фарҳод билан Ширин тасвирларининг ўхшашлиги исбот этилди.

Химиявий анализ Ховузхондан топилган ёдгорлик XII аср охирига оид эканлигини аниқлашга имкон берди. Эрмитаж ходимаси кўза Низомий барҳаётлигида ясалган, деб ҳисоблайди. Сополдаги Фарҳод ва Ширин суратлари ўлмас достон қаҳрамонларининг биринчи маълум «портретлари»дир.

ҚАДИМГИ СУРАТЛАР «ГАЛЕРЕЯСИ»

Қирғиз археологлари республиканинг жанубидаги Туямўйин водийсида қояларга ишланган қадимга довон (Фарғона) расмлари «галереяси»ни топдилар. Қадимги усталар кишилар, тоғ такалари, қушлар, музика асбобларини тошларда моҳирона тасвирлаганлар. Коллекцияда от тасвирлари айниқса кўп.

Олимларнинг фикрича, шу расмлар ишланганлигига 2 минг йилдан ошган.

Қирғизистондаги даралар, тоғ ён бағрилари тош ва ғорларда ҳам шу хилдаги расмлар бор. Мутахассислар эрамиздан аввалги тўрт мингинчи йилдан бошлаб эрамизнинг биринчи минг йиллигигача ўтган даврдаги кишилар авлодлари шу расмларни ишлаган, деб аниқладилар.

«Тош суратлар» топилган жойлар қўриқхона, деб эълон қилинди.

ИЛОН БИЛАН ОЛИШУВ

Ленинск районидаги «Москва» колхозининг аъзоси Д. Алиев уйида мушук илон билан олишишда ғоятда чаққонлик кўрсатди. Кечқурун оила бошлиғи қизи Мастурага ошхонадан чой дамлаб келтиришни буюрди. Қиз чойнак-пиёла олиш учун шкафни очмоқчи бўлганида шкафдан илон чиқиб келди. Мастура қўрқиб қичқириб юборди ва шу заҳоти мушук илонга ташланди. Қаттиқ олишув бўлди. Бу вақт уй эгаси ҳам етиб келди, лекин мушук илоннинг бўйнидан тишлаб унинг «суробини тўғрилаб қўйган» эди.

Илон заҳарли экан, чаққанида кишини нобуд қилиши мумкин эди.

Одатда бундай илонлар Бобоғтоғнинг шимолий ёнбағридаги чуқур уяларда ётади. Бу ердаги кексалар хонадонда, бунинг устига қишда биронта шунақа илон кўринганлигини эслай олмайдилар.

(ТАСС).

ЖАҲОН МАМЛАКАТЛАРИГА

Совет ҳокимияти йилларида Ўзбекистонда экономика ва маданият беқиёс даражада юксалди. Республикамизнинг бугунги муваффақиятлари ва ўзбекистонликларнинг турмуши билан жаҳондаги турли мамлакатларнинг халқлари астойдил қизиқаётганликлари бежиз эмас.

«Китоб посилкалари» деб номланувчи тўплам жаҳоннинг 20 мамлакатига тарқатиляпти. Венгрия, Польша, Чехословакия, Англия, Франция каби мамлакатларнинг аҳолиси «Китоб посилкалари» тўпламларини катта қизиқиш билан кўздан кечиришяпти. Тўпламдаги материалларнинг тематикаси ранг-баранг. Уларнинг ҳар бири Совет Ўзбекистонининг бугунги ҳаёти ҳақида қизиқарли ҳикоя қилади. «Самарқанд тарихи», «Берунийнинг ҳаёти ва фаолияти» тўпламлари яқингинада хорижий мамлакатларга жўнатилди.

СИҲАТ-САЛОМАТЛИГИНГИЗ ҚАНДАЙ!

ЮРАК БИЛАН ЎЙНАШМАНГ

Ҳар бир даврнинг ўзига хос касаллиги бўлади. Ҳозирги пайтда инфаркт миокард биринчи номерли муаммо бўлиб турибди. Шуни айтиш кифояки, АҚШда бу касалликдан ҳар йили ярим миллиондан ортиқ кишининг ёстиғи қуримоқда. Бизнинг мамлакатимизда ана шу хасталик билан оғриш бирмунча паст бўлса-да, лекин шунга қарамай, тенденциянинг кузатилиши ташвишли — касалланиш ортиб боряпти. Бу касалликнинг сабабларини аниқлаш, уни даволашнинг энг самарали чоралари ва профилактикасини яратиш мақсадида ниҳоятда кенг, қизғин илмий изланишлар олиб бориляпти.

Кейинги ўн йилликлар хавфли касалликка қарши курашда улкан муваффақиятлар келтирди. Инфаркт миокарддан ўлиш уч-тўрт марта камайди, касалланишдан сўнг меҳнат кучоғига қайтаётган беморлар сони 80 процентни ва ундан ҳам кўпроқни ташкил этади.

Инфаркт миокарднинг асосида қатор омиллар ётади, шулардан энг муҳими— юракни озиқлантирувчи қон-томирлар атеросклерозидир. Юрак қон-томирларининг атеросклеротик жароҳатланиши шу билан белгиланадики, артериянинг ички деворига ёғсимон моддалар ажралиб чиқади... Оқибатда артерия қисқаради.

Коронар қон-томирларининг нормаси юракнинг кислородга бўлган эҳтиёжига боғлиқ бўлиб, юрак гоҳ қисқаради, гоҳ кенгаяди. Шу билан бирга коронар қон-томирлари юрак мушакларига етарли миқдорда қон етказиб беролмайди.

Шунингдек инфаркт миокарднинг келиб чиқишида қоннинг ивиб қолиши натижасида юз берадиган ўзгаришлар ҳам маълум даражада роль ўйнайди. Бундан ташқари инфаркт миокарднинг келиб чиқишида юрак мушакларида моддалар алмашинуви бузилиши ҳам аҳамиятга эгадир. Ҳайвонларда олиб борилган тажрибалар шуни кўрсатадики, калий тузи ва магнийнинг танқислиги миокардга чалинтирар, ҳатто жонсизлантириб қўйиши ҳам мумкин экан. Организмга ана шу тузлардан маълум миқдорда берилиши юрак мушаклари касалланишининг олдини олиши мумкин.

Гормонларнинг ортиқча кўпайиб кетиши ҳам юракка салбий таъсир кўрсатади. Ана шу моддаларнинг қонда кўпайиши юрак мушакларининг кислородга бўлган эҳтиёжини оширади. Ҳатто уларнинг кўпайиб кетиши стенокардия хуружига олиб келиши мумкин.

Атеросклероз, сўнг инфаркт миокард касалликларининг келиб чиқишига нималар сабаб бўлади? Ҳозирги вақтда ана шу касалликларнинг келиб чиқишида асабэмоция зўриқиши алоҳида роль ўйнаши аниқланган.

Совет олимлари атеросклероз ва инфаркт миокардни даволаш системасини ишлаб чиққанлар.

Инфаркт миокардни даволашда жисмоний меҳнат билан шуғулланиш муҳим аҳамиятга эга. Маълумки, жисмоний меҳнат билан банд бўлган кишилар инфаркт миокард билан икки-уч марта кам оғрийдилар. Жисмоний ҳаракатсиз ўтириб иш қиладиган кишилар стенокардия ва инфаркт миокард касаллигига кўпроқ чалинадилар. Олимларнинг кўрсатишича, жисмоний иш билан банд бўлган қишлоқ аҳли шаҳарликларга нисбатан инфаркт миокард билан камроқ касалланади.

Жисмоний меҳнат ёки жисмоний машқ юрак мушакларини ҳаракатга келтиради. Ана шулар ҳисобига юрак бир меъёрда ура бошлайди. Яна бир нарса аниқланган. Жисмоний меҳнат билан мунтазам шуғулланиш ферментлар системасини фаоллаштиради. Меҳнатнинг яна бир муҳим хусусияти — қонда холестериннинг даражасини пасайтиради. Шунинг учун ҳам ақлий меҳнат кишиларига енгил жисмоний машқлар билан шуғулланиш тавсия этилади.

Инфаркт миокардга бир марта чалинган кишилар мунтазам кузатув остида бўлишлари ва диспансер шароитида даволанишлари керак. Бунда чекишдан ва спиртли ичимликларни ичишдан ўзини тийиш, парҳезга риоя қилиш, мунтазам даволаш физкультураси билан шуғулланиб бориш фойдалидир. Буларнинг ҳаммаси саломатликни тиклайди, инфаркт миокард касаллигининг олдини олади.

Д. АРОНОВ,
медицина фанлари доктори.

Янгийўлдаги кондитер-хамиртуруш бирлашмасининг кондитер цехи коллективи аҳолига кўплаб сифатли ширинликлар ва ноз-неъматлар тайёрлаб беришда намунали ишлар қилмоқда. Суратда: шу цехнинг илғор ишчиларидан Рисолат Абдужалилова. У топшириқни ҳар доим 120—130 процент қилиб бажармоқда.

В. Сироткин фотоси.

ПОЙТАХТИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ

«САЛОМ, РОССИЯ, САЛОМ, ЎЗБЕКИСТОН!»

Шу кунларда тошкентлик эстрада муҳлислари яна бир меҳмон санъаткорнинг маҳоратини олқишламоқдалар. Канадалик хонанда ва композитор Клод Левейе концертлари муваффақият билан ўтмоқда. Клод Левейе француз қўшиқчиси Эдит Пиафнинг шогирдидир. Клод Левейе йигитлик йиллари бу машҳур қўшиқчи билан учрашади ва унга шогирд тушади. Эдит Пиаф бўлажак санъаткорга ўзининг маҳорат сирларини, ижрочилик санъатини ўргатади ва уни катта санъат оламига йўллайди.

Клод Левейе ҳақиқатан ҳам уста санъаткор бўлиб етишди. У артистгина эмас, композитор сифатида ҳам танилди.

Клод Левейе мамлакатимиз бўйлаб бир неча ойлик гастрол — сафарга чиққан эди. Шу кунларда у Тошкентда меҳмон бўлиб турибди. Пойтахтимиз томошабинлари бу уста санъаткор репертуаридаги ашула ва композицияларни мароқ билан тингламоқдалар. Шуниси диққатга сазоворки, концерт программасига кирган куй ва қўшиқлар музикаларини Клод Левейенинг ўзи яратган. Томошабинлар унинг ижросида устози Эдит Пиаф хотирасига бағишланган қўшиқни, «Болалик» ва «Мени мафтун қилган аёл» композицияларини қарсаклар билан қарши олмоқдалар. Концерт давомида Клод Левейенинг ўзи эстрада ансамблига фортепьянода жўр бўлади.

Канадалик санъаткор меҳмон концерт якунида махсус ижод этган «Салом, Россия, салом, Ўзбекистон!» номли музикали пьесасини намойиш этмоқда.

А. НИЗОМОВ.

Н. Меламед чизган бу расмда Клод Левейе тасвирланган.

РАҲМАТ, ЯХШИЛАР!

Опамни кўргани Хива шаҳрига меҳмон бўлиб бордим. Кўркам обидалар, нафис ёдгорликларни қизиқиш билан томоша қилдим.

Гўзал Хиванинг одамлари, ажойиб меҳнаткаш кишилари менда катта таассурот қолдирди. Бошимга тушган кўнгилсиз ҳол мени улар билан янада яқинлаштирди, мен уларни яна ҳам севиб қолдим.

Кутилмаганда оддий бир лоҳаслик бутун танамни куйдириб катта касалликни бошлаб келди. «Тез ёрдам» мени Хива шаҳар туғруқхонасига ўз вақтида етказиб қўйди. Туғруқхона шифокорларидан Сараймонова, Оллаберганова, Каримовалар мени эътибор билан кўришди, кейин зудлик билан консилиум ўтказиб, операция қилишди.

Операция ўз вақтида қилингани, шифокорларнинг менга бўлган меҳрибонликлари туфайли тезда соғайиб, ўз шаҳримга қайтиб келдим.

Хоразм деганда даставвал фидойи шифокорлар, шуларга ўхшаш юзлаб меҳрибон кишиларни миннатдорчилик билан эслайман.

М. РАЖАПОВА,
Чирчиқ шаҳри.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 18.30— — ТОШКЕНТ. 18.40 — Ўқувчилар учун спорт программаси. 19.10 — Тахиатош гидроузели — зарбдор қурилиш. 19.35 — «АХБОРОТ». 19.50 — Халқаро панорама (Москва). 20.20 — Фильм-концерт. 21.00 — «Ахборот». 21.20 — Концерт. 22.00 — «Вақт». 22.30 — Қишлоқ хўжалиги билимлари телевизион халқ университети. 23.00 — Совет киноси усталари. Донатос Бонионис. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 10.25 — ТОШКЕНТ. 10.30 — Қувноқлар давраси. 11.25 — **Полк ўғли** (бадиий фильм). 12.30 — МОСКВА. 18.30 — Концерт. 19.00 — Ёзувчи ва беш йиллик. 19.50 — Телефильм. 20.20 — Концерт. 21.00 — Халқаро театр куни. 22.00 — Телефильм. 22.30 — **Тинч оқар Дон** (бадиий фильм). УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — Тошкент янгиликлари. 19.15 — Телефильм. 19.30 — Ўқув программаси. 20.40 — **Крупп ва Краузе** (бадиий фильмнинг 5-серияси).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 27/III да **Боғчасарой фонтани** (кундузи), **Чио-чио-сан** (кечқурун).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА 27/III да — **Парвоз.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Совет циркининг ҳайвон ўргатувчи Бутуниттифоқ кўригининг лауреати **Б. Денисов Африка шерлари билан.**

КИНО

Шайтон малайлари Иблис тегирмонида; Айиқ — САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб соат 11, кундуз соат 1.30, 4, кеч соат 6.30, 8.45 минутда).

Адрес: Ер планетаси — «ЧАЙКА» (кундуз соат 12, 3, кеч 6, 8.45 минутда), «СПУТНИК» (эрталаб соат 11, кундуз соат 12, 2, 3, 5, кеч соат 6, 8, 9 да), «КЎКЧА» (эрталаб соат 11, кундуз соат 2, 5 ва кеч соат 8 да), «ВОСТОК» (эрталаб соат 11, кундуз соат 2, 5 ва кеч соат 8 да), ҲАМЗА номли (кундуз соат 3, кеч соат 6, 8.30 минутда), «МОСКВА» (кундуз соат 3 ва кеч соат 8.30 минутда).

Рустам ва Сухроб — НАВОИЙ номли (эрталаб соат 10, 11.40, кундуз соат 1.30, 3.20, 5 да), ҲАМЗА номли (эрталаб соат 11 ва кундуз соат 5 да).

Қўшиқ муаллими (эрталаб соат 10, кундуз соат 12, 5 ва кеч соат 6.30 минутда), **Даурия** (кундуз соат 2 ва кеч соат 8 да) — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ».

Пан Тау мўъжизалари (эрталаб соат 11, кундуз соат 3 ва кеч соат 7 да), **Соқов ва севги** (кундуз соат 1, 5, кеч соат 8.45, 10.30 минутда), — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ».

Кўланка билан жанг — «ЎЗБЕКИСТОН» (эрталаб соат 10, 11.40, кундуз соат 1.20, 3, 4.40 кеч соат 6.20, 8, 9.30 минутда), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда, кундуз ва кечқурун).

Ҳур қизлар (кундуз соат 12, 3 ва кеч соат 6 да). **Эски шаҳар можаролари** (эрталаб соат 11, кундуз соат 2, 5 ва кеч соат 8 да)— «ДРУЖБА».

Уч мушкетер— «МОСКВА» (кундуз соат 12, 5.30 минутда).

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИ 1973 ЙИЛ МАВСУМИГА ФУТБОЛ АБОНЕМЕНТЛАРИНИ ТАРҚАТАДИ

Абонементлар стадионнинг марказий кассасида ва район кассаларида нақд пулга эрталаб соат 10 дан кеч 7 гача сотилади.

ҚУЛАЙ, МАНФААТЛИ ВА ИШОНЧЛИ!

Омонат кассаларига пул қўйиш — жамғармаларни сақлашнинг энг қулай ва ишончли усулидир. Ҳар бир меҳнаткаш омонат кассалари хизматидан фойдаланиб, ўз шахсий бюджетини энг тўғри ва рационал равишда қуриши, қимматбаҳо буюмлар сотиб олиш ва бошқа мақсадлар учун зарур маблағни жамғариши мумкин.

Омонат кассасига пул қўйиш учун кассага шахсан келиш шарт эмас. Омонат кассасига пул қўймоқчи бўлган киши ўзи ишлаб турган корхона, муассаса, совхоз ёки колхоз бухгалтериясига ҳар ой ўзига тегишли иш ҳақининг ёки бошқа пул даромадларининг маълум суммасини омонат кассасидаги счетга ўтказиш тўғрисида ариза ёзиб топшириши мумкин.

Омонат кассасига қўйилган пулни пул топширилган омонат кассасидан ҳам, мазкур шаҳар ёки райондаги марказий омонат кассасидан ҳам олиш мумкин.

Омонат кассаларига қўйилган пуллар бўйича процент ёки ютуқлар шаклида даромад тўланади.

Совет давлати омонат кассаларига қўйилган омонат пулларининг сир тутилишини, сақланишини ва пул қўйган кишининг биринчи талаби бўйича берилишини гарантиялайди.

ПУЛЛАРИНГИЗНИ ОМОНАТ КАССАСИДА САҚЛАНГ!

Спорт. Спорт. Спорт.

ВОЛЕЙБОЛ

ҲАЛ ҚИЛУВЧИ ДАВРА

«Автомобилист» — республика олий лига командаларидан бири. Волейболчи қизларимиз икки йилдирки, Ўзбекистон спорт шарафини олий лигада ҳимоя қилишмоқда.

Волейболчиларимиз СССР биринчилиги ўйинларини тугаллаш арафасида. Ўтган шанба куни мамлакат чемпионатининг олтин медали иштиёқида тўп ураётган 12 коллектив ўртасида сўнгги тур ўйинлари бошланди. Командалар бу сафар ҳам икки кичик группага бўлинди. Учрашувлар Тула ва Ворошиловград шаҳарларида давом этади. Автомобилчилар Туланинг «Пластик» волейболчилари майдонида москвалик динамочилар, ленинградлик студентлар, пойтахт темир йўлчилари ҳамда краснодарлик динамочи қизлар билан куч синашадилар.

Волейболчиларимиз бугунгача уч тур ўйин ўтказишган. Хўш, командамизнинг мамлакат 35-чемпионатининг охирги — 4- тур мусобақалари бошланиши олдидаги мавқеи қандай? Спортчи қизларимиз қайси тур ўйинларида кўпроқ муваффақият қозондилар? Келинг, яхшиси автомобилчиларнинг Москва, Жданов ва Калуга шаҳарларида ўтказган мусобақалари якунига назар солайлик.

Дастлабки тур ўйинлари пойтахтликлар майдонида ўтказилгани мухлисларга аён. Сирасини айтганда, олий лига командалари қаторида иккинчи мавсумни бошлаган автомобилчилар учрашувларни кўтаринки руҳда ҳужумкорлик билан ўтказишга ҳаракат қилдилар. Олти имкониятдан 3 очко қўлга киритилди. Ўйинлар жадвалининг олтинчи қаторини «Автомобилист» эгаллади. Волейбол мутахассислари республикамиз вакилларининг бу кўрсаткичларини дуруст деб баҳолашди.

Аммо ишқибозлар автомобилчиларимиз иккинчи даврада ўзларини кўрсатадилар деб умид қилишганди. Бироқ муваффақиятлар айтарли бўлмади. Бу даврада ҳам команда очколарига яна уч очко қўшиб, ўз ўрнида қолди. «Автомобилист» аъзоларининг Ждачов шаҳрида ўтказган учрашувлари: «Спартак» (Ленинград) билан 3:3, 3:1, «Буревестник» (Киев) билан 3:2, 3:0, «Искра» (Ворошиловград) билан 1:3, 1:3 ҳисобида тугади. Кўриниб турибдики, қизларимиз уч марта ғалаба нашъасини суришган бўлса ҳам, бўшроқ ўйнашди. Чунки, мазкур командалар илк марта олий лига сафига қўшилган. Бундай пайтда кучларни тенг деб бўлмайди.

Ғалаба учун курашдаги сусткашлик айниқса учинчи даврада яққолроқ кўзга ташланиб қолди. Ҳатто «командамизга Калуга майдони хуш келмади» деган гаплар ҳам бўлди. Бу сафар ҳам аввалги турлардагидек, биринчи учрашувда мағлубиятга учралди. Лекин ЦСКА командаси қизлари билан ўтказилган иккинчи ўйинда волейболчиларимиз ҳамжиҳатлик кўрсата олдилар. Тўрт марта мамлакат чемпиони, СССР биринчилигининг бу йилги пешқадами бўлиб турган кучли команда тошкентликлардан енгилди. Афсуски, шу учрашувдан олинган ягона очкодан кейин имкониятлар бой берилаверди. «Автомобилист» москвалик темир йўлчилар, Одессанинг «Буревестник» командаси қизлари, бокулик нефтчилар, краснодарлик динамочилардан енгилди. Натижада командамиз юқоридан жой олиш ўрнига ўйинлар жадвалининг пастроғидан саккизинчи бўлиб қолди. Команда ҳал қилувчи давра олдидан жами 17 ўйин ўтказиб, етти ютуқ ва ўн мағлубият билан 7 очко жамғарди.

Команда капитани, икки марта олимпиада ўйинлари совриндори В. Дуюнова айтмоқда: «раҳбарларнинг юмшоқ табиатли бўлиши ва коллектив ўртасида эркинликка йўл қўйилишини қизлар ёқтирмас эканлар...» Назаримизда, автомобилчи қизлар охирги учрашувларни зўр уюшқоқлик билан ўтказа оладилар. Чунки уларнинг туланиклар билан ўтказган ўйинларини кўрган СССР спорт комитети волейбол бўлимининг бошлиғи Ю. Деревягин: «энг чиройли ўйин кўрсатишди», деб шунчаки айтмагандир.

Волейбол мухлислари автомобилчиларнинг сўнгги давра ўйинлари муваффақиятли ўтади деган умидда.

Ҳ. НОСИРОВ.

Терма команда аъзолари

Тошкентдаги «Дўрмон» совхозида спорт ишларига эътибор кучаймоқда. Хўжалик ўтган йили спорт анжомлари сотиб олиш ва турли тадбирлар ўтказишга 1200 сўм ажратганди. Совхоз марказида жамоатчилик йўли билан ўзига хос шинамгина спорт комплекси бунёд қилинди. Ишчи ва хизматчилар ўртасида ГТО янги комплекси нормативларини топшириш қизғин давом этяпти. Бугунгача дўрмонлик ишчи ва хизматчилар жами сонининг қирқ процентдан ортиғи ГТО комплекси нормаларини топшириб бўлди.

Бу ерда спорт билан шуғулланаётганларнинг маҳорати ортиб боряпти. Хўжаликнинг умидли ёшларидан 16 нафари область терма командасининг аъзоси саналади.

Студентлар ғалабаси

Украина пойтахти Киевда қўл тўпи бўйича мамлакат чемпионатининг охирги тур ўйинлари бўлмоқда. Тошкент жисмоний тарбия институти студентлари эркаклар ўртасида ўтказилаётган бу мусобақада иштирок этиб, ўз мавқеини ўнглаб олишга ҳаракат қилишмоқда.

ЗАС командаси билан бўлган ўйинда тошкентлик қўл тўпи усталари 20:19 ҳисобида ғалаба қилдилар. Қолган ўйинлар қуйидагича тугади: ЗМетИ — ЦСКА 13:28, «Кунцево» — «Университет» 25:22. Ҳозирча Москванинг МАИ ва ЦСКА командалари олдинда боришмоқда.

Каунас ва Вильнюсда

Бу шаҳарларда Бутуниттифоқ ёшлар спорт ўйинлари старт олди. Дастлабки мусобақалар баскетболчилар ўртасида ўтказилди. Биринчи куни Ўзбекистон терма командаси Грузия баскетболчиларидан 44:66 ҳисобида мағлубиятга учради. Иккинчи куни республикамиз қизлар командаси туркманистонлик дугоналарини 68:59 ҳисобида ютишди.

БОКСЧИЛАРИМИЗ ЮТУҒИ

Бокс бўйича Львов шаҳрида бўлиб ўтган Бутуниттифоқ мусобақасининг сўнгги куни жуда қизиқарли бўлди. Бунда ярим оғир вазндаги боксчилардан самарқандлик Анфимов билан Коротаев (Москва) ўртасидаги олишув ҳаммани завқлантирди. Коротаев иккинчи раундда самарқандлик боксчининг тўсатдан берган зарбаси натижасида нокдаунга тушиб қолди. Лекин учинчи раундда москвалик боксчи олишувни яхши давом эттирди ва илгари бой берган муваффақиятларини ўрнини тўлатишга анча эришди, ҳамда рақибига қаттиқ қаршилик кўрсата олди. Шундай бўлишига қарамай, самарқандлик боксчимиз Коротаев устидан ғалаба қозонишга муваффақ бўлди.

Бутуниттифоқ турнирида яна бир ўзбекистонлик боксчимиз ғалабага эришди. Биринчи ўрта ярим вазндаги мусобақада тошкентлик боксчи Қодир Охунов катта ғалабани қўлга киритди.

Бошқа вазнлар категориясида даугавпилслик Лодин, москвалик Зориктуев, львовлик Никитенко, киевлик Лифановлар бу мусобақада ғолиб чиқдилар.

Львовда беш кун давомида ўтказилган бу мусобақада 80 боксчи иштирок этди.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 ✦ ТЕЛЕФОНЛАР эълонлар — 338142, коммутатор — 330249 дан 330258 гача.

Б. — 72. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. Р. 02304.